

**Підтримай профспілки,
які захищають тебе**

РЕКВИЗИТИ:
БФ «ВІДРОДЖЕННЯ
БУДИНКУ ПРОФСПІЛОК»
ЄДРПОУ 39194889,
Р/Р 26009010079751
В АТ «УКРЕКСІМБАНК»
М. КИЄВА,
МФО 322313

ПРОФСПІЛКИ ОБУРЕНІ!

**ДЕРЖАВА ГАРАНТУЄ УКРАЇНЦЯМ
НА МІСЯЦЬ ЗАРПЛАТУ МЕНШЕ,
НІЖ ПРАЦІВНИКИ ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН
ЗАРОБЛЯЮТЬ ЗА ДЕНЬ!!!**

.02

№ 29–30 (802–803) | 30.07.2015

профспілкові вісті

ГАЗЕТА ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

www.psv.org.ua

ТЕМА НОМЕРА | ЧИ ТАКІ СТРАШНІ ЗМІНИ ДО ОСНОВНОГО ЗАКОНУ?

УКРАЇНА ВЗЯЛА КУРС НА ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЮ

КОРОТКО

ЗАНЕПОКОЄННЯ | Міжнародна конфедерація профспілок разом з ФПУ та КВПУ звернулися до Міжнародного бюро праці зі спільним листом, в якому висловили своє занепокоєння з приводу проекту закону № 2983 «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань». **.02**

ІЗ ПЕРШИХ ВУСТ | На засіданні Кабміну 22 липня затверджено орієнтовний план законопроектних робіт Уряду до кінця 2015 року. Ситуацію коментує Голова ФПУ Григорій Осовий. **.03**

ОБГОВОРЮЄМО | Профспілки беруть активну участь у роботі Конституційної комісії, у складі якої працюють над розділом II Основного Закону «Права і свободи людини». Закликаємо профспілкових активістів, усіх небайдужих громадян взяти участь в обговоренні змін до Конституції України, зокрема тих, що вже ухвалені парламентарями. **.03**

Конституційний Суд взявся за розгляд проекту змін до Основного Закону, внесеного Президентом до Верховної Ради. Документ, зокрема, містить розділи щодо децентралізації влади, а також у перехідних положеннях закріплюються особливості місцевого самоврядування на оку-

пованих територіях Донбасу. Проект змін викликав бурхливі суперечки – за його передачу до КС проголосували навіть не всі члени коаліції. «Профспілкові вісті» спробували розібратися, чому ламаються списи навколо конституційних змін. **.08**

Григорій Осовий: «Саме профспілки продовжують бути тією силою, яка забезпечує захист конституційних, економічних, соціальних та трудових прав людини праці» **.10**

**ДОЛУЧАЙТЕСЬ
ДО ОБГОВОРЕННЯ**
Будь-який матеріал номера можна обговорити на нашому сайті www.psv.org.ua

ПРОФСПІЛКИ ОБУРЕНІ

ДЕРЖАВА ГАРАНТУЄ УКРАЇНЦЯМ НА МІСЯЦЬ ЗАРПЛАТУ МЕНШЕ, НІЖ ПРАЦІВНИКИ ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН ЗАРОБЛЯЮТЬ ЗА ДЕНЬ

Спільний представницький орган всеукраїнських профспілкових об'єднань надіслав відкритого листа до Прем'єр-міністра України Арсенія Яценюка. У листі наголошується, що протягом останніх півтора року Уряд дистанціювався від розв'язання гострих соціальних проблем працівників, пенсіонерів і вносить пакети законодавчих ініціатив, унаслідок яких відбулось різке падіння економіки і зuboжіння громадян.

Окрім цього, як стало відомо із засобів масової інформації, у Кабінеті Міністрів України нібито проведено нараду за участю керівника Уряду, де обговорювались питання протидії законній діяльності професійних спілок, зокрема Спільного представницького органу всеукраїнських профоб'єднань. Найчисельніші профспілкові об'єднання країни від імені понад 8 млн громадян звернулись до очіль-

ника Уряду з проханням надати офіційну відповідь СПО на запитання, чи відповідає дійсності поширена ЗМІ інформація про згадану урядову нараду, а також запропонували легалізувати свою позицію та невідкладно розпочати вирішення гострих соціальних проблем: індексації зарплат, пенсій, стипендій та соціальних допомог, стримування на економічно обґрунтованому та соціально допустимому рівні газових і житлово-комунальних тарифів,

створення робочих місць для безробітних, легалізації зайнятості та трудових відносин у тіншовій економіці. «Саме цього чекають від нас люди, – наголошується в листі профспілок, – також це відкриє шлях до конструктивного завершення переговорів з укладення Генеральної угоди». Лист схвалено на засіданні СПО об'єднань профспілок і підписано Головою СПО та Федерації профспілок України Григорієм Осовим.

17 липня 2015 року

ЗАНЕПОКОЄННЯ

МКП ПІДТРИМАЛА ПРОТЕСТ УКРАЇНСЬКИХ ПРОФСПІЛОК

Міжнародна конфедерація профспілок (МКП), що представляє інтереси 176 млн працівників у 162 країнах і має 328 членських організацій, разом з ФПУ та КВПУ звернулись до Міжнародного бюро праці із спільним листом, в якому висловили своє занепокоєння з приводу проекту закону № 2983 «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань».

Як повідомляє департамент міжнародної роботи ФПУ, зазначений законопроект було включено до порядку денного Верховної Ради України і прийнято в першому читанні 14 липня цього року без попередніх консультацій та обговорення з громадськістю і профспілками. У разі схвалення даного законопроекту ним буде впроваджено зміни до чинного законодавства, що регулює діяльність профспілок, які є несумісними з відповідними міжнародними трудовими стандартами та правовими зобов'язаннями України. МКП не розуміє причини такої реформи і, зокрема, успішності її впровадження. МКП приєдналася до рішучого протесту своїх українських членських організацій – ФПУ та КВПУ проти вищезазначеного законопроекту, оскільки його прийняття у запропонованій редакції підірве автономію профспілок і позбавить їх захисту від зовнішнього втручання, в тому числі органами влади. Зокрема, відповідно до закону, профспілки для здійснення своєї діяльності будуть змушені проходити систему державної реєстрації, отримуючи

дозвіл від органів державної влади, а не повідомляти про неї, як це робиться сьогодні. Це очевидне порушення статті 2 Конвенції МОП № 87 «Про свободу асоціації та захист права на організацію», згідно з якою працівники «мають право створювати на свій вибір організації без попереднього на те дозволу, а також право вступати в такі організації з єдиною умовою підлягати статутам цих останніх». Викликають занепокоєння МКП й інші суперечливі моменти законопроекту, в тому числі вимоги надавати різнопланову і надмірну інформацію про засновників профспілок. МКП, ФПУ та КВПУ звернулись до МБП з проханням надати технічну допомогу та провес-

ти оцінку законопроекту з особливою увагою до змін, які вносяться до чинного закону України про профспілки, їх права та гарантії діяльності. МКП також закликала Міністерство соціальної політики здійснити власний аналіз відповідності законопроекту міжнародним зобов'язанням України та звернутися до МБП за технічною оцінкою даного законопроекту. Крім цього, Міжнародна конфедерація профспілок звернулася до Голови Верховної Ради України Володимира Гройсмана, висловивши свою стурбованість щодо можливості ухвалення згаданого законопроекту в другому читанні та закликавши спікера Верховної Ради відкласти обговорення проекту закону в парламенті. Генеральний секретар МКП Шаран Барроу висловила впевненість в тому, що її організація й надалі підтримуватиме українських працівників і їх профспілки у цей складний і буремний для України час і використовуватиме всі можливі засоби, щоб переконатися, що права профспілок, зокрема право на свободу асоціації, в повному обсязі забезпечуються як у теоретичній, так і практичній частині.

ITUC CSI IGB

ПРИВІТАННЯ

ВІТАЄМО З ВИСОКОЮ ДЕРЖАВНОЮ НАГОРОДОЮ!

Вітаємо голову Правління ПрАТ «Укрпрофоздорвниця» **Миколу Васильовича СУБОТУ** з високою державною нагородою – Почесною грамотою Верховної Ради України за особливі заслуги перед українським народом. Бажаємо подальших професійних успіхів!

ФЕДЕРАЦІЯ ПРОФСПІЛОК УКРАЇНИ

9 СЕРПНЯ – ДЕНЬ БУДІВЕЛЬНИКА

Шановні працівники і ветерани будівельної галузі!

Щиро вітаємо вас із професійним святом – Днем будівельника! Ваша праця надзвичайно важлива для суспільства. Ви створюєте нові підприємства, об'єкти соціальної та транспортної інфраструктури, даруєте людям радість життя в сучасних комфортабельних оселях. Прийміть щиро подяку за вашу сумлінну працю, професіоналізм, творчий підхід та високу якість роботи. У цей святковий день зичимо вам міцного здоров'я, невичерпної енергії, наснаги й успішної реалізації ваших проектів. Нехай все, створене вашими руками, довго й надійно служитиме людям. Миру вам, добра, родинного благополуччя та достатку! З повагою,

Григорій ОСОВИЙ,
Голова Федерації профспілок України

ПРЕЗЕНТАЦІЯ

СИСТЕМА ОПЛАТИ ПРАЦІ МАЄ БУТИ КАРДИНАЛЬНО РЕФОРМОВАНА

28 липня заступник Співголови Національної тристоронньої соціально-економічної ради від профспілкової сторони, заступник Голови Федерації профспілок України Сергій Кондрюк аргументовано презентував на засіданні Комітету НТСЕР з питань трудових відносин і ринку праці профспілкові пропозиції до Концепції реформування оплати праці. Засідання проходило під головуванням очільника Комітету, голови Профспілки працівників державних установ України Тетяни Нікітіної. У ньому взяли участь представники сторін роботодавців, профспілок та Уряду, повідомляє прес-центр ФПУ.

Сергій Кондрюк запропонував, і в цьому його підтримали представники всіх сторін соціалогі, обговорити це питання як головне на найближчому засіданні НТСЕР, причому до обговорення питання проекту держбюджету на наступний рік. Головний посыл:

рентабельним повинен бути не тільки бізнес, а й праця найманого працівника, а злидні серед працюючих – взагалі ганьба для держави. «Треба провести засідання НТСЕР наприкінці серпня – початку вересня, під час якого до розгляду проекту Держбюджету-2016 обговорити питання державної політики в сфері оплати праці», – підкреслив він. І додав: «Нам потрібно консолідувати позиції представників усіх трьох сторін для вироблення конкретних пропозицій, з яких і почнеться відновлення належного рівня трудових доходів».

Детальніше читайте на сайті ФПУ www.fpsu.org.ua

ІЗ ПЕРШИХ ВУСТ

ПРОФСПІЛКИ ТА УРЯД: ПЕРСПЕКТИВИ СПІВПРАЦІ

На засіданні Кабінету Міністрів 22 липня затверджено орієнтовний план законопроектних робіт Уряду до кінця 2015 року, повідомляє прес-центр ФПУ.

Уже традиційно перелік законодавчих актів базується на програмі діяльності КМУ і створює правове підґрунтя для реалізації реформ в економіці та соціальній сфері.

Коментує Голова ФПУ Григорій Осовий:

«Профспілки також беруть участь у цій роботі, тому що частина законопроектів стосується трудових та соціальних питань, тому попередньо надходить на погодження до фахівців ФПУ.

Серед питань, що ввійшли до урядового плану, законопроект про реформування державного управління у сфері зайнятості та соціального страхування на випадок безробіття.

Як відомо, забезпечення людей роботою, гідними умовами праці – є одним з основних завдань, над яким працюють профспілки. Зокрема, згідно із законопроектом планується створити Національне агентство зайнятості, яке матиме завдання докорінно змінити форми і методи роботи з безробітними: не тільки здійснювати матеріальні виплати із безробіття, а й активно сприяти у пошуку роботи, перекваліфікації, навчанні тощо.

Ще один законопроект, що планується розглянути до кінця року, стосується запровадження загальнообов'язкового медичного страхування.

Дебати навколо цього виду соціальних послуг точаться ще з початку 2000 року. Тоді було прийнято законодавство про основи загальнообов'язкового соціального страхування, у якому визначалося, що у країні має бути запроваджено п'ять видів такого страхування, а саме: від безробіття, від нещасних випадків на виробництві, з тимчасової втрати працездатності, пенсійне страхування та медичне соціальне страхування. Перші чотири види страхування на сьогодні діють, а п'ятий досі не запроваджено, зокрема через те, що не створено необхідної законодавчої бази.

Профспілки постійно виступали за те, що соціальне медичне стра-

хування потрібно запроваджувати для того, щоб громадяни мали можливість отримати медичну допомогу на більш високому рівні, ніж той, що гарантований законом і надається в державних і комунальних медичних закладах.

Передбачається внесення змін до бюджетного кодексу, зокрема, стосовно надання безоплатної правової допомоги громадянам, і така допомога має здійснюватися за рахунок коштів державного й місцевого бюджетів.

Слід зазначити, що профспілки постійно надають безоплатну правову допомогу членам профспілок. Ресурсом для цієї роботи є профспілкові внески. Тому ми маємо великий досвід щодо проведення такої роботи, і те, що держава також долучається до неї, ми вважаємо плюсом до того, що вже робиться профспілками.

У планах Уряду – обговорення та ухвалення законодавчих актів стосовно забезпечення більш сприятливих умов для будівництва та реконструкції спортивних споруд.

Ми сприймаємо це позитивно, адже стан здоров'я багатьох громадян незадовільний, для виправлення цієї ситуації держава має за-

Основні економічні та соціальні показники, які мають увійти до проекту бюджету, розгляне Національна тристороння соціально-економічна рада.

Профспілки постійно надають безоплатну правову допомогу членам профспілок. Ресурсом для цієї роботи є профспілкові внески. Тому ми маємо великий досвід у проведенні такої роботи, і те, що держава також долучається до неї, ми вважаємо плюсом до того, що вже робиться профспілками.

провадити низку заходів, зокрема, створити податкові та інші стимули для потенційних інвесторів і розвитку спортивної інфраструктури.

Профспілки мають намір активно співпрацювати з Міністерством фінансів, соціальними партнерами в рамках розроблення проекту Державного бюджету країни на 2016 рік.

Уряд пропонуватиме законопроект про зміни до регламенту Верховної Ради з метою залучення громадськості до обговорення проектів нормативно-правових актів соціально-економічного спрямування, тобто у представників громадськості з'явиться можливість брати більш активну участь у розв'язанні цих питань, що надзвичайно важливо.

ІНІЦІАТИВА

БЛАГОДІЙНИЙ МАРАФОН «ВАША ПІДТРИМКА – НАША ПЕРЕМОГА!»

Радник Голови ФПУ, голова Благодійного медичного фонду «ЛЕЛЕКО» Сергій Мартинюк підтримав ініціативу Благодійного фонду «ОВЕС» зі збору кришок від пластикових пляшок, які після обробки використовуватимуться для протезування поранених бійців.

Між Благодійними фондами «Лелеко» і «Овес» укладено меморандум про співпрацю. Тільки спільними зусиллями ми виграємо війну. Закликаємо маленькими кроками наблизити велику перемогу!

Для всіх небайдужих та бажаючих реальною справою підтримати своїх захисників повідомляємо контактні телефони: БФ «Лелеко» 050-171-11-13, БФ «Овес»: 067-506-39-02 (голова – Ольга Іванова).

ПІДТРИМКА

ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА ДІТЕЙ НА ПОВНОЦІННИЙ ВІДПОЧИНОК

На лист Федерації професійних спілок України щодо припинення часткового фінансування за рахунок коштів загальнообов'язкового державного соціального страхування дитячих оздоровчих таборів, санаторіїв-профілакторіїв виробничих підприємств та вищих навчальних закладів, закупівлю путівок на санаторно-курортне лікування застрахованих осіб тимчасовий виконавець обов'язків заступника голови Тернопільської обласної державної адміністрації Іван Бабійчук дав таку офіційну відповідь:

«З метою забезпечення права дітей на повноцінний відпочинок і оздоровлення, Тернопільською обласною державною адміністрацією спільно з

Тернопільською обласною радою та організацією роботодавців Тернопільської області було підготовлено листи на ім'я Голови Верховної Ради України Володимира Гройсмана та народним депутатам України членам міжфракційного об'єднання «Тернопільщина» (копії листів додаються на 2 аркушах) з проханням підтримати законопроекти від 26.02.2015 № 2245 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо надання соціальних послуг» та від 03.03.2015 № 2296 «Про внесення змін до Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування», внесені народними депутатами України від партії «Блок Петра Порошенка».

ПРОПОЗИЦІЇ

ПРОФСПІЛКИ СФОРМУВАЛИ СВОЄ БАЧЕННЯ ДЕРЖБЮДЖЕТУ–2016

Наразі у Міністерстві фінансів України на опрацюванні перебувають пропозиції Спільного представницького органу репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні до проекту Державного бюджету України на 2016 рік.

ЯК ПОВІДОМЛЯЄ ДЕПАРТАМЕНТ ЗАХИСТУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ПРАВ АПАРАТУ ФПУ, профспілковою стороною закликала Мінфін – як головного розробника Державного бюджету України – припинити ведення антисоціальної політики влади, спрямованої на зубожіння населення, забезпечити посилення соціального захисту, поліпшення добробуту населення та вжити дієвих заходів задля реалізації мети Стратегії сталого розвитку «Україна–

2020» щодо «впровадження в Україні європейських стандартів життя».

Слід зазначити, що профспілкові пропозиції стосуються виключно соціально значущих аспектів головного кошторису країни, таких як оплата праці, зайнятість, соціальний захист, охорона праці.

З пропозиціями СПО ОП до проекту Державного бюджету України на 2016 рік можна ознайомитися на сайті ФПУ www.fpsu.org.ua.

ОБГОВОРЮЄМО ЗМІНИ ДО КОНСТИТУЦІЇ ПРАВА І СВОБОДИ ЛЮДИНИ

Профспілки беруть активну участь у роботі Конституційної комісії, у складі якої працюють над розділом II Основного Закону «Права і свободи людини», повідомляє прес-центр ФПУ.

У зв'язку із прийняттям Верховною Радою змін до Конституції України профспілки насторожують те, що в ухваленому депутатами законопроекті, який, до речі, не проходив попередньо громадського обговорення, передбачається: 1) скасувати повнова-

ження органів місцевого самоврядування щодо забезпечення дотримання прав і свобод людини (як це передбачено ст. 119 чинної Конституції), а також 2) позбавити місцеві органи прокуратури права здійснювати нагляд за дотриманням прав і свобод людини.

Наразі законопроект про внесення змін до Конституції (№ 2217) у частині децентралізації направлено до Конституційного Суду, після виходу якого документ повернеться до Парламенту, де для остаточного ухвалення змін необхідно буде не менш як 300 голосів народ-

них депутатів. Ухвалити зазначений закон депутати планують до місцевих виборів, які призначено на 25 жовтня ц. р. Закликаємо профспілкових активістів, усіх небайдужих громадян взяти участь в обговоренні змін до Конституції України, зокрема, тих, що вже ухвалені парламентарями.

Чекаємо ваші думки та пропозиції за електронною адресою: alkor@fpsu.org.ua.

СПО

АКТИВНО, НАПОЛЕГЛИВО ТА РІШУЧЕ ВІДСТОЮВАТИ ПРАВА Й ІНТЕРЕСИ ПРАЦІВНИКІВ

Актуальні питання забезпечення соціально-економічного захисту людини праці в сучасних умовах обговорювали учасники засідання Спільного представницького органу репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні.

Як повідомляє прес-центр ФПУ, жваву та конструктивну дискусію викликало вже перше питання порядку денного – «Про результати роботи примирних органів та подальші дії СПО об'єднань профспілок». З інформацією щодо цього виступив Голова СПО об'єднань профспілок, Голова ФПУ Григорій Осовий. Він поінформував присутніх про хід трудового спору із стороною роботодавців та Кабміном, зазначивши, що його було оголошено з метою захисту конституційних прав на працю, достатній рівень життя та своєчасне отримання заробітної плати.

Як наголошувалось на засіданні, вперше в історії українських правовідносин і соціального діалогу на вимогу профспілок відбувся Трудовий арбітраж на національному рівні з розгляду питання щодо відповідальності організацій роботодавців за несвоєчасну оплату праці, який зобов'язав їх вжити заходів для погашення заборгованості із заробітної плати. У свою чергу, СПО сторони роботодавців на національному рівні на засіданні 12 червня розглянув рішення Трудового арбітражу та визначив заходи, спрямовані на забезпечення їх виконання.

Вирішення спору з іншим суб'єктом Генеральної угоди – Кабінетом Міністрів України значно затягнулося. Незважаючи на розпорядження «Про уповноваження на представництво інтересів Кабінету Міністрів України в колективному трудовому спорі між Спільним представницьким органом репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні та Кабінетом Міністрів України», затверджене 14 травня за № 555, через бюрократичні процедури Угоду про утворення примирної комісії укладено лише 16 червня.

Наразі відбулося п'ять засідань примирної комісії та декілька консультативних зустрічей з представниками Мінекономрозвитку та Мінфіну. Із семи висунутих вимог до Кабінету Міністрів України компромісних рішень в рамках роботи примирної комісії досягнуто лише за трьома, прийнято рішення про залучення незалежного посеред-

ника, а також проведення додаткових консультацій керівництва примирної комісії та підсумкового засідання 16 червня.

З інформацією «Про підготовку законодавчих пропозицій з удосконалення законодавства щодо вирішення трудових спорів та зняття обмежень права на страйк» виступила член СПО об'єднань профспілок, керівник управління соціального діалогу та колективно-договірного регулювання апарату ФПУ Олена Лобченко. Вона підкреслила, що метою запропонованого законопроекту є зняття обмежень права на страйк, закріплених в низці спеціальних законів, що забезпечить працівникам розширення умов для його використання. Олена Лобченко поінформувала про правові, регіональні аспекти документа, його фінансово-економічне обґрунтування, зазначивши, що прийняття цього законопроекту сприятиме зменшенню соціальної напруженості в суспільстві, спрямуванню невдоволення працівників у юридичне та легітимне русло, забезпеченню гарантованого Конституцією України права на страйк.

Про позицію профспілок щодо проекту Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань» (реєстр. № 2983), внесеного народним депутатом Олегом Ляшком, іншими народними депутатами України, поінформував присутніх член СПО об'єднань профспілок, заступник Голови ФПУ Сергій Українець. Він зазначив, що до СПО об'єднань профспілок на експертизу надійшов проект цього закону. Запропонована редакція передбачає новий порядок реєстрації юридичних осіб,

фізичних осіб – підприємців і громадських формувань, зокрема профспілок та їх об'єднань, а також внесення змін до Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності». Аналіз законопроекту показав, що всупереч нормам статей 2, 3 та 4 Конвенції № 87 в Україні вводяться жорсткі норми щодо порядку утворення профспілок, їх об'єднань, набуття статусу юридичної особи, легалізації та членства в профспілці. Прийняття законопроекту у внесеній редакції призведе до прямого порушення ратифікованої Україною Конвенції Міжнародної організації праці № 87, Загальної декларації прав людини, Міжнародного пакту про економічні, соціальні та культурні права, Європейської соціальної хартії (переглянутої) та інших актів міжнародного права. Зазначений проект має розцінюватися профспілками як спроба поставити найбільш представницькі організації громадянського суспільства під повний контроль держави та створити умови для ослаблення автономії профспілок, встановленої міжнародним правом, Конституцією і законодавством України, позбавити їх захищеності від зовнішнього втручання, в тому числі з боку державних органів.

З метою уникнення негативних наслідків прийняття зазначеного законопроекту СПО об'єднань профспілок направив листи до Голови Верховної Ради України та комітетів ВР з питань промислової політики та підприємництва, соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення, правової політики та правосуддя, законодавчого забезпечення правоохоронної

діяльності, економічної політики, прав людини, національних меншин і міжнародних відносин, державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування, культури і духовності, сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму, фінансової політики і банківської діяльності, бюджету, запобігання і протидії корупції та європейської інтеграції, а також до Уповноваженого Верховної Ради

– схвалити пропозиції до проекту Державного бюджету України на 2016 рік та направити до Міністерства фінансів і Міністерства соціальної політики для їх врахування при підготовці відповідного законопроекту;

– доручити профспілковій стороні постійно діючої тристоронньої робочої групи з питань проведення консультацій на всіх стадіях бюджетного процесу відстоювати та забезпечу-

Уперше в історії українських правовідносин і соціального діалогу на вимогу профспілок відбувся Трудовий арбітраж на національному рівні з розгляду питання щодо відповідальності організацій роботодавців за несвоєчасну оплату праці, який зобов'язав їх вжити заходів для погашення заборгованості із заробітної плати.

з прав людини та Національного координатора Міжнародного бюро праці в Україні щодо прийняття рішення про його відхилення і доопрацювання з метою приведення у відповідність до норм конвенцій МОП та інших актів міжнародного права, ратифікованих Україною.

Заступник Голови ФПУ Євген Драп'ятий поінформував членів СПО з питання «Про пропозиції до проекту Державного бюджету України на 2016 рік».

СПО об'єднань профспілок розглянув схвалені 24 червня Президією ФПУ соціально значущі пропозиції до проекту Державного бюджету України на 2016 рік та з метою консолідації зусиль для їх просування вирішив:

вати просування профспілкових пропозицій у рамках роботи відповідної робочої групи над проектом Державного бюджету України на 2016 рік;

– поінформувати сторону роботодавців, секретаріат Національної тристоронньої соціально-економічної ради про пропозиції профспілкової сторони до Державного бюджету України на 2016 рік з метою посилення соціального діалогу.

З інформацією «Про затвердження змін до Порядку роботи з проектами актів законодавства, які надійшли на розгляд СПО об'єднань профспілок» виступила керівник Секретаріату СПО об'єднань профспілок Валентина Приходько.

НАВЧАННЯ

НА ШЛЯХУ ДО МОДЕРНІЗАЦІЇ ПРОФСПІЛКОВОГО РУХУ УКРАЇНИ

Український народ вже вкотре в історії довів, що в екстремальних і переломних моментах здатний самоорганізуватися і ціною свого життя відстоювати основні ідеали демократії та українську державність.

Федір СМІРНОВ

спеціаліст Закарпатської обласної організації Профспілки працівників освіти і науки України, учасник першої групи дансько-українського навчального проекту

Саме такий момент наразі настає і в діяльності всього профспілкового руху нашої країни. Відтак, дуже вчасно Федерація профспілок України і Данська профспілка робітників ЗФ уклали угоду про продовження співпраці з метою підвищення потенціалу і посилення здатності членських організацій захищати права та інтереси людини праці.

У резолюції першої Національної конференції в рамках реалізації дансько-українського проекту ФПУ і ЗФ «Посилення внеску профспілок у забезпечення гідної праці, захисту прав працівників та демократизацію в Україні» зазначається, що Україна, визначивши курс на євроінтеграцію, має опанувати європейський досвід, форми та методи роботи з багатьох напрямів. Життєво необхідним для подальшого вдосконалення й оновлення профспілок є створення сучасної системи формування та розвитку кадрового потенціалу. Вона має передбачати організацію та підвищення кваліфікації профспілкових лідерів усіх рівнів. Мета цього спільного проекту, реалізація якого запланована на квітень 2015 – грудень 2017 років, передбачає розвиток і зміцнення профспілок в Україні, їх модернізацію та підвищення професіоналізму профспілкових працівників та активістів, досягнення гідних умов праці на добре врегульованому ринку праці, де стабільний профспілковий рух робить свій внесок у демократичний розвиток країни.

Участі у проекті беруть представники різних галузевих профспілок усіх регіонів України – від заступників обласних організацій до голів первинок та рядових профспілкових активістів.

Мені пощастило потрапити в першу, молодіжну, певною мірою експериментальну, групу. Відразу після конференції її учасники відбули на семінар та тренінги (27–30 квітня) до м. Чернігова, де нас

гостинно прийняв один з кращих в Україні навчально-методичних центрів профспілок. На учасників уже чекав добре відомий своїми новаторськими освітніми методиками та багаторічним досвідом співпраці з українськими профспілками міжнародний тренер ЗФ Пер Айзенрайх.

Мета цього спільного проекту, реалізація якого запланована на квітень 2015 – грудень 2017 років, передбачає розвиток і зміцнення профспілок в Україні, їх модернізацію та підвищення професіоналізму профспілкових працівників та активістів, досягнення гідних умов праці на добре врегульованому ринку праці, де стабільний профспілковий рух робить свій внесок у демократичний розвиток країни.

Варто зазначити, що європейська модель і підхід до викладання та подання інформації нашим тренером викликали неабияке захоплення у всіх учасників першої групи. Він змілів і в доступній формі, на прикладах і практиці виклав основні принципи та пріоритети в тих чи інших питаннях. Інформація супроводжувалася живим прикладом з повсякденного життя пана Пера, що посилювало її сприйняття та дозволяло легко засвоїти те, що намагався донести до нас досвідчений тренер. Особисто мені не доводилося зустрічатися з подібним підходом до викладання, що дав змогу взяти багато нового для себе та використувати в практиці під час проведення подібних семінарів на місцях, у своїх організаціях.

Взагалі, протягом чотирьох днів молоді профактивісти ознайомилися з системою та методами профспілкового навчання в Данії, розглянули основні зміни, що відбуваються в суспільстві, нову роль профспілок, організинг членів профспілок (український і данський варіанти).

Цікавим був і досвід, отриманий учасниками під час роботи в групах. На практичних заняттях відпрацьовувалися різні завдання:

укладання колективних договорів, регулювання трудових відносин за допомогою колективних переговорів, методи вирішення конфліктів тощо. Дуже запам'яталась тема інновацій та подолання спротиву змінам. Хочеться вірити, що ті очікування від проекту, а саме зміцнення профспілки на національному,

регіональному та місцевому рівнях, забезпечення участі профспілок у формуванні пріоритетних напрямів розвитку регіонів і гармонізації загальнодержавних та регіональних інтересів реалізовуватимуться вже найближчим часом, а креативними лідерами цього процесу стануть саме активні та свідомі молоді люди, на яких нині держава і робить ставку.

Насамкінець хочеться висловити неабияку подяку всім, хто доклав величезних зусиль для старту цього проекту, зокрема Федерації профспілок України й Об'єднаній федерації робітників Данії (ЗФ), чудовому викладачеві і цікавій та непересічній особистості Перу Айзенрайху, координатору проекту Валентині Шевченко та куратору нашої групи Володимирі Майданюку, а також колективу Чернігівського навчально-методичного центру профспілок. Особливо вдячні за досвід, який ми мали змогу отримати, а також за знайомства й дружбу з молодими профспілковими лідерами з різних членських організацій ФПУ. Оскільки кожен учасник за результатами роботи отримав домашнє завдання, тож усі ми з нетерпінням чекаємо наступного навчального семінару в серпні.

ДИСКУСІЙНИЙ КЛУБ

СИЛЬНІ ПРОФСПІЛКИ – СИЛЬНА ДЕРЖАВА

Дансько-український навчальний проект Об'єднаної Федерації робітників Данії ЗФ та Федерації профспілок України розпочинає активне проведення регіональних заходів, повідомляє Центр із реалізації проекту.

Варто зазначити, що декілька учасників проекту вже провели в своїх регіонах низку профспілкових заходів. Одним з перших відкритих заходів для профспілкових активістів Львівської та сусідніх областей став молодіжний дискусійний клуб «Сильні профспілки – сильна держава», який провів учасник проекту Андрій Олійник. Захід відбувся 8 липня на базі готельно-навчального комплексу «Гетьман» у м. Львові. У ньому взяли участь понад 40 молодих профспілковців об'єднання профспілок Львівщини, учасники проекту з Волинської, Тернопільської, Чернівецької областей. Відкрили круглий стіл голова Об'єднання профспілок Львівщини Роман Дацько та голова Дніпропетровського обласного об'єднання профспілок, член Керівного комітету дансько-українського проекту Віталій Дубіль.

У ході дискусії профлідери та молоді активісти обмінялися думками про майбутнє профспілок, основні шляхи та напрями їх модернізації, обговорили особливості функціонування первинних та обласних профспілкових організацій в сучасних умовах реформування і запланованої децентралізації. Данським досвідом поділився також член Керівного комітету дансько-українського проекту від ЗФ Йонас Девантьєр. Озвучені думки та пропозиції знайшли своє відображення у рекомендаціях круглого столу, що будуть надіслані обласним комітетам галузевих профспілок у Львівській області.

Насиченим видався тиждень і для членів Керівного комітету проекту та працівників Центру з його реалізації. Окрім участі в зазначеному заході, члени Керівного комітету провели низку зустрічей з профспілковими активом деяких підприємств, зокрема Львівської кондитерської фабрики «Світоч» – одного з найстаріших у галузі провід-

ного вітчизняного виробника. У 1998 році Львівська фабрика увійшла до групи компаній Nestle (Швейцарія), світового лідера з виробництва продуктів харчування. Сьогодні компанія реалізує політику довгострокового розвитку фабрики. Тому цікавим був обмін досвідом і ознайомлення з особливостями роботи первинки щодо колективно-договірної регулювання трудових відносин в умовах діяльності транснаціональної компанії.

9 липня відбулося засідання Керівного комітету дансько-українського проекту, в якому взяли участь Голова ФПУ Григорій Осовий, голова Дніпропетровського обласного об'єднання профспілок Віталій Дубіль, голова Об'єднання профспілок Львівщини Роман Дацько та представник міжнародного департаменту від ЗФ Йонас Девантьєр. На засіданні обговорювалися хід реалізації проекту у квітні – червні 2015 року, заходи, заплановані на II півріччя, план діяльності на 2016–2017 роки та фінансовий звіт. Також члени Керівного комітету розглянули теми, запропоновані для проведення досліджень у рамках проекту, та внесли деякі корективи. Прийнято рішення провести наступне засідання Керівного комітету в кінці жовтня на базі Навчально-методичного центру профспілок Волинської області.

Плідна й активна діяльність в рамках проекту у II кварталі 2015 року була позитивно відзначена керівництвом ФПУ, данськими колегами з ЗФ та безпосередньо учасниками проекту. Сподіваємося на активну участь профспілок та профспілкових активістів і в подальших заходах дансько-українського проекту.

ЧЕРНІГІВЩИНА | КОНФЛІКТ

ОСВІТЯНИ КОРОПСЬКОЇ РАЙОННОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОФСПІЛКИ ПРАЦІВНИКІВ ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ТА ВІДДІЛОМ ОСВІТИ КОРОПСЬКОЇ РАЙОННОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ, ЗАРЕЄСТРОВАНОГО НАЦІОНАЛЬНОЮ СЛУЖБОЮ ПОСЕРЕДНИЦТВА І ПРИМИРЕННЯ 1 ЛИПНЯ 2015 РОКУ.

15 липня відбулося засідання примирної комісії з вирішення колективного трудового спору (конфлікту) між Коропською районною організацією Профспілки працівників освіти і науки України та відділом освіти Коропської районної державної адміністрації Чернігівської області, зареєстрованого Національною службою посередництва і примирення 1 липня 2015 року.

За інформацією Коропської районної організації Профспілки працівників освіти і науки України, на порядок денний засідання було винесено чотири питання:

- Погашення заборгованості із зарплати.
- Виплата надбавки педагогічним працівникам за престижність педагогічної праці.
- Виплата зарплати працівникам загальноосвітніх навчальних закладів Коропського району, що фінансуються з державної освітньої субвенції, у строки, передбачені пунктом 6.3.2. Угоди між відділом освіти Коропської РДА та Коропською районною організацією профспілки освітян на 2012–2015 роки (3 та 16 числа кожного місяця).

У засіданні взяли участь представники сторін та запрошені: в. о. голови РДА А. Пацюк, голова та заступник районної ради М. Мазуренко, В. Дворецький, голова і юристконсульт Чернігівської обласної організації Профспілки освітян Т. Матвеева, О. Лугина, в. о. заступника начальника фінансового управління РДА С. Черняк, заступник начальника відділення НСПП у Чернігівській області М. Максименко.

Голова Коропської районної організації Профспілки працівників освіти і науки України М. Свердлов повідомив, що наразі профспілкові вимоги не задоволені. Заборгованість із виплати зарплати в усіх 19 навчальних закладах не ліквідована і складає 2424,9 тис. грн (глибина боргу – 1 місяць), чим продовжує порушуватись угода між відділом освіти Коропської РДА та Коропською районною організацією освітян у частині оплати праці. В. о. голови Коропської РДА А. Пацюк поінформував, що на

сьогодні вже отримано субвенцію в розмірі 1373,3 тис. грн, яка буде спрямована на погашення зарплатного боргу освітянам. У свою чергу, в. о. начальника відділу освіти Коропської РДА зазначив, що отриманої субвенції не вистачить на погашення боргу, в тому числі відпускних та оздоровчих.

Сторони трудового спору вирішили підготувати звернення:

- до районної держадміністрації з пропозицією внести зміни до районного бюджету щодо збільшення розмірів фінансування галузі освіти в районі та винести це питання на розгляд пленарного засідання чергової сесії районної ради;
- до районної ради з пропозицією прийняти звернення до Верховної Ради та Кабінету Міністрів України щодо збільшення розмірів освітньої субвенції для Коропського району.

При розгляді вимоги стосовно надбавки педпрацівникам за престижність педагогічної праці та враховуючи те, що в разі її збільшення зменшується індексация зарплати, сторони спору прийняли компромісне рішення залишити діючу надбавку в розмірі 10%. При розгляді питання погашення заборгованості з витрат на відрядження працівникам закладів освіти, що фінансуються з районного бюджету, заступник головного бухгалтера К. Солодка зазначила, що зареєстрований борг становить 77 тис. грн, проте в другому півріччі 2014 – першому 2015 року не було передбачено призначень для відряджень, тому реальний борг є значно більшим. Вирішення даного питання перенесено на наступне засідання примирної комісії, а бухгалтерії райвідділу освіти доручено обрахувати реальну заборгованість за компенсаціями і подати пропозиції РДА для перегляду бюджету та внесення відповідних призначень у необхідному розмірі.

ДНІПРОПЕТРОВЩИНА | ПРОТЕСТ

ПІКЕТУВАЛИ БАНК-БОРЖНИК

Дніпропетровський обком профспілки працівників будівництва промбудматеріалів виступив на захист інтересів працівників підприємств «Енерго-Імпульс», «Будівельні матеріали та будівництво» і «Піраміда», які опинилися в складному фінансовому становищі з вини обласної філії банку «Фінанси та кредит». Впродовж півроку ця фінустанова не повертає підприємствам їхні кошти, що перебувають на рахунку банку. Зазначимо також, що з приводу затримок із поверненням коштів будівельників Федерація профспілок України нещодавно звернулася з листом до Нацбанку України.

Віктор КОВРИГА

1 липня обком профспілки та прес-центр облпрофоб'єднання організували прес-конференцію в ІА «Міст-Дніпро», але належної реакції банку не відбулося (натомість з його боку були лише спроби умовити виробничників «ще трохи потерпіти»). Тож 15 липня представники підприємств і профспілки будівельників провели пікетування головного управління філії банку «Фінанси та кредит» у м. Дніпропетровську, в якому взяли участь близько 50 працівників підприємств будівельної галузі. Вони тримали в руках плакати «Банкіри, поверніть наші гроші!», «Жеваго (власник банку – прим. авт.), не обкрадай мою сім'ю!», «Нацбанк України, не покривай шахраїв!».

Імпровізований мітинг біля входу в банк, на якому, до речі, були присутні й численні представники місцевих телеканалів та газет, відкрив голова обкому профспілки будівельників Іван Сова, який зажадав від керівників цієї фінустанови повернути трудовим колективам їхні кошти. Про складне становище, в яке з вини банкірів потрапили їх підприємства, заявили також директори ПАТ «Будівельні матеріали і будівництво» В. Скірда та фірми «Енерго-Імтекс» С. Москаленко. Висловлювалися також серйозні претензії до керівництва Нацбанку України, яке вже нада-

ло цьому банку три великі стабілізаційні кредити, але чомусь не забезпечило контролю над цими коштами.

Представник банку (цю місію доручили... начальникові його служби безпеки), який вийшов до людей,

нічого конкретного про можливість чи терміни повернення грошей будівельникам сказати не зміг, що наштотувало учасників акції на думку про небажання банкірів виконувати свої зобов'язання та, природно, необхідність продовження боротьби за свої інтереси. Проте, попри очевидні удари по престижу цієї фінустанови, її господарі, схоже, цим мало стурбовані. Але будівельники від свого не відступляться.

Учасники пікетування прийняли звернення до Президента, Верховної Ради, Кабінету Міністрів, Нацбанку України та керівництва банку «Фінанси та кредит» з вимогою вжити заходів для повернення коштів будівельникам.

ХМЕЛЬНИЧЧИНА | ПРОБЛЕМА

ВETERАНИ ПОТРЕБУЮТЬ ПІДТРИМКИ ДЕРЖАВИ

Сьогодні одним з найболючіших питань для переважної більшості українців є тарифи на комунальні послуги. У період міжсезоння – з 1 травня до 30 вересня вартість природного газу становить 7188 грн за тисячу кубометрів незалежно від обсягів споживання. Крім того, на 87% подорожчають комунальні послуги в новому опалювальному сезоні.

Валерій МАРЦЕНЮК

Як же людям виживати далі? Адже Уряд поки що, на жаль, не дав чіткої відповіді, чи знижуватимуться тарифи на комунальні послуги, чи, навпаки, їх вартість зростатиме. Також у програмі Кабінету Міністрів не знайшлося нічого для поліпшення життя ветеранів Великої Вітчизняної війни, афганців, воїнів-інтернаціоналістів, ветеранів військової служби та праці, дітей війни, чорнобильців тощо.

Ці проблеми не минули й подолан. Тому з метою зобігання подальшому знедоленню наших співвітчизників у м. Хмельницькому, на майдані Незалежності зібралися учасники народного зібрання – представники ветеранських організацій міста та Хмельницького району, лідери громадських організацій, профспілкові активісти. У своїх виступах голови ветеранських організацій України – Хмельницької обласної Володимир Купратий, Хмельницьких міської та районної Мунір Садиков і Віктор Під-

лісний, ветеран Збройних Сил України Василь Бондарук, голова обласної організації Профспілки працівників соціальної сфери України Олександр Цюзік, ветеранський голова із с. Грузевичів Хмельницького району Іван Марценюк, голова Хмельницької міської організації «Союз Чорнобиль» Володимир Лук'янчук наголошували, що замість боротьби з тіньовою економікою, корупцією Уряд планує скоротити дефіцит бюджету коштом простих українців. Суть реформ Кабміну – це скоро-

чення фінансування освіти, медицини, замороження пенсій і зарплат, обкладання їх податками. Тому учасники народного зібрання звернулись до Президента, Кабінету Міністрів, Верховної Ради, народних депутатів від Хмельниччини з проханням дослухатися до їх голосу, віднайти можливість знизити тарифи на комунальні послуги. А ще – відновити повагу до орденів та медалей, відзначити доблесті ветеранів, заслуг, що одержані ціною життя, поранень, контузій тощо.

ЗАКАРПАТТЯ | ЮВІЛЕЙ

МУКАЧІВСЬКА ШВЕЙНА ФАБРИКА ВІДЗНАЧИЛА СВОЄ 70-РІЧЧЯ

ТОВ «Мукачівська швейна фабрика» – одне з провідних підприємств галузі в Закарпатті, що є бюджетоутворюючим у місті над Латорицею. Цієї червневої пори відзначалося 70-річчя від дня створення фабрики. Символічно, що дата ювілею припала на професійне свято – День працівників легкої промисловості. Тож організатори поєднали дві урочистості в одне свято, яке відбулося в Мукачеві і стало яскравим, зворушливим дійством. У ньому взяли участь понад 200 нинішніх і колишніх працівників підприємства, а в підготовці свята мукачівцям допомагала Закарпатська обласна організація профспілки працівників текстильної та легкої промисловості.

Привітавши присутніх із знаменною подією в житті підприємства, директор ТОВ «Мукачівська швейна фабрика» Тетяна Обертюх (до речі, колишня голова профкому цього підприємства) у своєму виступі зупинилася на етапах розвитку фабрики, нинішніх результатах діяльності її, зокрема, співпраці з інвесторами, окреслила перспективи на майбутнє, назвала прізвища тих, хто своєю сумлінною працею протягом семи десятиліть пряможував трудову славу мукачівських швейників.

Учасників свята також привітали Мукачівський міський голова Золтан Ленд'ел, голова Закарпатської обласної організації профспілки працівників текстильної та легкої промисловості, член Ради ФПУ Магдалина Глушеня, керівники і профспілкові активісти фабрики, колеги з інших підприємств галузі. Було вручено чимало нагород, грошових відзнак, пам'ятних подарунків.

Для учасників святкового дійства цікаву і

різноманітну програму підготували самодіяльні аматори сцени Закарпатського обласного Будинку культури профспілок (директор Ганна Табачкович). Із захопленням, аплодисментами сприй-

няли мукачівці танці і жартівливі номери зразкового дитячого ансамблю народного танцю «Веселка» (художній керівник – заслужений працівник культури України Людмила Петрецька). До

речі, один з номерів юні танцюристи з Ужгорода виконали у новій формі, яку за сприяння голови галузевого обкому профспілки Магдалини Глушені їм пошили саме на Мукачівській швейній фабриці. Гарно вписалися у концертну програму виступи солістів-вокалістів студії «Зорепад» (керівник Тетяна Бабець). Зокрема, аплодисментами нагородили глядачі пісні молодих виконавців Ольги Цой і Владислава Товтина.

Під час свята присутні мали можливість спільно виконати Гімн фабрики, написаний до ювілею, переглянути показ моделей і вишиванок, які демонстрували працівники підприємства, взяти участь у святковій вікторині, іграх і розвагах. Для переможців організатори підготували спеціальні призи й сувеніри. А на закінчення всі скуштували оригінальний торт, виготовлений мукачівськими кондитерами у формі книги про 70-річчя швейної фабрики. Тож ювілейний день підприємства у місті над Латорицею видався на славу.

ЛЬВІВЩИНА | СПІЛЬНА СПРАВА

СОЛІДАРНІСТЬ ДОПОМОГЛА

Коли в первинних організаціях Львівської обласної організації профспілки працівників культури, яку очолює досвідчений профлідер Михайло Підгурський, виникають проблеми, а основна і давня в нашій державі – оплата праці в цій бюджетній сфері, на допомогу приходять фахівці обласного структурного підрозділу громадської організації, часто-густо саме юристи Софія Тищик та Ігор Дацишин.

Ольга ЛОБАРЧУК

Разом – поняття широке. «Коли в Перемишлянському районі зменшили надбавки вчителям за престижність праці, а бібліотекарям – за її особливі умови, обидві профспілки об'єднали свої зусилля і зімкнули свої ряди в спільній акції протесту», – розповідає голова районної організації профспілки працівників культури Зіновій Козак, що, до речі, налічує 210 спілчан і 5 професійних цехів – клубні працівники, бібліотекарі, музейники, вчителі музшкіл, районного Будинку просвіти. Прийшли зі своїми вимогами на сесію райради депутатів, попрацювали із своїми обранцями індивідуально. На підмогу прибули юристи з облас-

них організацій, яким довелося пояснювати бухгалтерам та керівникам деякі статті законів. Роботодавець прочитав, як йому зручно, приміром, закон, що стосується нюансів при скороченні держслужбовців, до яких місцева влада «причепила» і культпрацівників... Треба визнати, допомогло й те, що директор Перемишлянської районної центральної бібліотечної системи Любова Саджуга і районний профлідер Зіновій Козак не побоялися на зустрічі з керівником обласної виконавчої влади поставити наболіле незручне запитання: якщо, мовляв, культура, не потрібна, то, може, нехай у клубах і бібліотеках повідкривають бари і шинки? Словом, усі разом обстоювали свої додаткові виплати до край мізерної зарплати.

ДНІПРОПЕТРОВЩИНА | СОЦПАРТНЕРСТВО

СОЦІАЛЬНИЙ ДІАЛОГ – МОТИВАЦІЯ ПРОФСПІЛКИ

У 2015 році в житті Дніпропетровської обласної профспілкової організації відбулися три значні події.

Андрій БІЛИК

Рік тому виконком облпрофорганізації прийняв звернення до губернатора області щодо підвищення ціни на хліб і зарплати пекарям на 20%. Після тривалих переговорів соцпартнери досягли домовленості про встановлення рентабельності для промислових хлібо заводів на рівні 5%, що дало змогу підвищити зарплату працівникам галузі до 20%, залежно від економічного та фінансового стану підприємства. У березні 2015 року підписано Угоду про співробітництво та соціальне партнерство з Департаментом агропромислового розвитку та розвитку сільських територій і Дніпропетровської обласною профорганізацією. Угодою передбачено шляхи соціального діалогу влади та профспілки з покращення економіки підприємств, підвищення зарплати, створення безпечних умов праці для спілчан. У березні – квітні Дніпропетровська обласна профорганізація ініціювала

переговори з обласною галузевою організацією роботодавців щодо укладання Галузевої угоди на 2015–2017 роки, в якій сторони відійшли від традиційних стандартів і з урахуванням стану економіки підприємств надали право роботодавцям та первинним профорганізаціям при укладенні колективних умов праці визначати форми оплати праці та заохочення працюючих. У Новомосковському районі на установчій конференції створено раду первинних профорганізацій, головою якої обрано Валентину Гузовату. Вперше Дніпропетровська обласна профорганізація стала рівноправним соціальним партнером органів влади та роботодавців у організації та проведенні трудового суперництва на збиранні врожаю ранніх зернових культур. Робота, яку проводить виконком Дніпропетровської обласної профорганізації, дозволить виконати одну з головних статутних вимог: забезпечення захисту соціально-економічних прав та інтересів спілчан.

ЗВІТИ І ВИБОРИ

НА ЗАХИСТІ ЛЮДИНИ ПРАЦІ

Виступаючи на звітно-виборній конференції профорганізації Закарпатської філії ПАТ «Укртелеком», її голова Петро Паук окреслив основні напрями роботи профкому за минулі 5 років. Після приватизації підприємства неодноразово змінювалася його організаційна структура, що призводило до скорочення працівників. Якщо 2010 року на обліку в профорганізації було 1466 спілчан, то станом на 15.05.2015 – лише 675.

У своєму звіті Петро Паук, який 15 років працював звільненим головою профкомітету філії, акцентував увагу на обстоюванні прав та інтересів спілчан, існуючих проблемах і можливих шляхах їх вирішення спільно з адміністрацією філії, виконанні зобов'язань колективного договору. Серед злободенних питань – охорона праці, дотримання трудового законодавства, оздоровлення працюючих та їхніх дітей,

спортивно-масова робота, фінансування діяльності профорганізації тощо. На необхідності активізації дій профспілкової організації із соціально-економічного захисту спілчан, результативності й поглибленні співпраці з керівництвом філії наголошували в своїх виступах делегати конференції. Про це також вели мову присутні на звітно-виборній конференції голова профорганізації Львівської філії, представник

ОПО ПАТ «Укртелеком» Ольга Кирилич, директор Закарпатської філії ПАТ «Укртелеком» Степан Кендра, заступник голови облпрофради Василь Захарець. Головою профспілкової організації Закарпатської філії ПАТ «Укртелеком» (на громадських засадах) обрана Євгенія Левицька – начальник відділу планування мережі філії.

Добірку підготував Сергій БАРАНЧИКОВ

**Раїса
Чирва**

оглядач «ПВ»
chirva@bigmir.net

Україна взяла курс на децентралізацію

Конституційний Суд взявся за розгляд проекту змін до Основного Закону, внесеного Президентом до Верховної Ради. Документ, зокрема, містить розділи щодо децентралізації влади, а також у перехідних положеннях закріплюються особливості місцевого самоврядування на окупованих територіях Донбасу. Проект змін викликав бурхливі суперечки – за його передачу до КС проголосували навіть не всі члени коаліції. «Профспілкові вісті» спробували розібратися, чому ламаються списи навколо конституційних змін.

ІСТОРІЯ ПИТАННЯ

Про те, що потрібно віддавати більше влади і грошей у регіони, в Україні говорили впродовж 24 років незалежності. Та увесь час щось не складалося. Головний аргумент скептиків полягав у тому, що громади не готові взяти на себе управління, відповідальність за бюджети тощо. А якщо немає підготовлених людей, отже, немає чого і братися за реформу.

З іншого боку, ми маємо чималий досвід європейських країн, де система влади побудована знизу догори і влада належить громадам. Якщо поглянути на ті країни, які все-таки спромоглися провести реформу, у тому числі пострадянські і постсоціалістичні, то зауважимо, що вони далеко попереду України.

Ці держави швидко зрозуміли, що децентралізація, дерегуляція прибирає штучні перешкоди для бізнесу та підприємницької діяльності – зайві дозволи, інстанції, надмірний контроль. І тоді країна, яку утворюватимуть активні та зацікавлені громади, починає оживати.

Крім того, центральні уряди розвинених країн, передаючи повноваження на місця, розвантажили себе для справ загальнодержавної ваги, а локальні проблеми залишили вирішувати органам місцевого самоврядування. Зазвичай за центральною владою у розвинених країнах залишаються питання національної оборони, макроекономічної політики, грошово-кредитної сфери, судова систе-

ма та управління транспортними комунікаціями державного значення. А такі функції, як комунальне господарство, охорона правопорядку, освіта, медицина тощо – передаються на місцевий рівень.

Звичайно, крім «усних» повноважень, громадам потрібні й гроші на здійснення своєї діяльності. Бо якщо передати повноваження, але не забезпечити фінансової бази, то місцеві органи самоврядування перетворюються на постійних «прохачів» у центра. І, зрештою, виконують вказівки центральної влади. А це вже – псевдодецентралізація.

Експерти звертають увагу на позитиви, які можуть отримати регіони після здійснення реальної децентралізації. По-перше, підвищується якість державного управління на центральному рівні, адже уряд «звільняє руки» для важливих справ загальнонаціонального масштабу і не відволікається на другорядні питання, які можна вирішити на місцях.

По-друге, зростає і розвивається місцева управлінська еліта. Адже органи місцевого самоврядування, наділені зобов'язаннями та коштами, несуть політичну відповідальність за розвиток свого регіону, міста чи селища. У разі чого вони вже не можуть нарікати на центральну владу, а мусять самі звітувати перед виборцями.

Третій позитив від децентралізації, що називають експерти, – більш ефективне використання бюджетних коштів. Зрозуміло, що уряд, який перебуває у столиці, не може добре знатися на потребах кожної територіальної одиниці та грамотно розподіляти кошти. Тому коли грошима розпоряджаються місцеві громади, вони спрямовуються саме туди, де найбільше потрібні. Звісно, за умови залучення дієвих антикорупційних механізмів.

Переваги децентралізації системи державного управління очевидні. Однак в Україні увесь час побоювалися розпочинати цей процес. Всерйоз заговорили про

розширення повноважень регіонів лише після загострення конфлікту на сході. На початку квітня 2014-го уряд схвалив «чернетку» реформи. А вже Конституційна комісія, створена Президентом, довела її до ладу та сформувала в конкретний законопроект. Його, власне, і було внесено до парламенту на початку липня. І депутати в останні перед канікулами дні встигли передати його до Конституційного Суду.

АЛЬТЕРНАТИВИ НЕМАЄ

Головна новела запропонованого проекту – ради громад, районів та областей створюють виконавчі органи, які самостійно керують своїми справами та розпоряджаються бюджетами.

Обласні та районні державні адміністрації має бути скасовано. Замість губернаторів владу на місцях представлятимуть префекти – з більш обмеженими повноваженнями, ніж у нинішніх голів ОДА. Головна функція префектів – стежити за дотриманням законодавства органами місцевого самоврядування підконтрольної території, а також координувати роботу територіальних управлінь органів центральної влади. У разі виявлення невідповідності законодавству префект має право податися до суду.

Призначає префектів Президент, але перед тим він має погодити кандидатури з Кабміном. Тому звітувати вони мусять як перед Главою держави, так і перед Прем'єр-міністром.

Ще одне нововведення – замість областей в Україні будуть створені регіони. Як і зараз, їх буде 25, плюс Крим і місто Севастополь. А от у розподілі районів відбудуться зміни. Замість 490 районів, які є на сьогодні, Україну поділять на 150. Що стосується громад, то законопроект має виправити нерівномірний адміністративно-територіальний поділ, який існує

288 народних депутатів проголосували за те, аби направити проект змін до Конституції до Конституційного Суду.

Під час голосування за проект Конституції у залі Верховної Ради була присутня помічниця держсекретаря США Вікторія Нуланд, а також послы західних країн.

Переваги децентралізації системи державного управління очевидні

в Україні. Адже в країні близько 12 000 громад (сіл, селищ, міст), серед яких є навіть такі, що налічують менше ста осіб. Тому кількість територіальних громад буде скорочено до 1500. Вони розпоряджатимуться усіма питаннями щодо комунального господарства, освіти і медицини, охорони порядку та пожежної безпеки, забудови та соціального захисту.

І, головне, згідно із запропонованими змінами частина податків залишиться на місцях. Йдеться про 60% податку на доходи фізичних осіб, 5% акцизного збору, екологічні збори, податок на нерухомість.

Що стосується президентських повноважень, то думки експертів з цього питання поділилися. Одні вважають, що вони залишаться незмінними, інші – що Глава держави перебирає на себе біль-

ше влади. Найбільше нарікань викликала норма, за якою Президент має право призупиняти повноваження голів громад, а також рад громад, районів і областей, а замість них призначати тимчасових державних уповноважених. Радикальна частина суспільства звинуватила оточення Президента в узурпаторських планах. Більш помірковані вважають цю норму таким собі «запобіжником від сепаратистів». Адже стаття 144 проекту Конституції чітко прописує, що Президент може так вчинити лише у разі створення місцевою радою загрози порушення державного суверенітету, територіальної цілісності та національної безпеки. При цьому своє рішення Глава держави мусить аргументувати судям Конституційного Суду, які мають встановити істину.

ЖОДНОЇ ФЕДЕРАЛІЗАЦІЇ

Головна норма, яка викликала бурхливі суперечки в залі ВР, – так званий «особливий статус» Донбасу. В результаті питання окупованих територій винесли до дужки – включили до перехідних положень Конституції. Щоб підкреслити їх тимчасовий статус.

Отже, у статті 3 перехідних положень Основного Закону йдеться про те, що «особливості здійснення місцевого самоврядування в окремих адміністративно-територіальних одиницях Донецької та Луганської областей визначаються законом про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей». Незважаючи на те, що закон про особливий порядок місцевого самоврядування на Дон-

басі діє з минулого року, норма, прописана у Конституції, дала привід опонентам звинуватити Президента у потуранні сепаратистам.

Тим часом Петро Порошенко стоїть на своєму. «Жодного натяку на федералізацію. Україна була, є і буде унітарною державою. Проект змін не передбачає і не може передбачати ніякого особливого статусу Донбасу, там його просто немає. Проект тільки припускає можливість специфічного місцевого самоврядування в окремих територіальних одиницях в Луганській та Донецькій областях, що визначається окремим законом», – пояснив Глава держави.

Той факт, що федералізацією у законопроекті й «не пахне», підтвердили і у Кремлі. Володимир Путін різко розкритикував зміни до Конституції, зазначивши, що Київ має тісніше співпрацювати з главами так званих самопроголошених республік, а також надати цим регіонам більше прав. А якщо закон не сподобався Москві, отже, Україна на правильному шляху.

Це підтвердили і у Венеціанській комісії, яка схвально поставилася до конституційних змін, спрямованих на децентралізацію влади. Похвалили Україну і західні партнери: європейські та американські лідери вважають, що ухвалення запропонованих конституційних змін чітко вписується у Мінські угоди і сприятиме деескалації конфлікту на Донбасі.

Отже, перший крок зроблено. Тепер справа за Конституційним Судом, а потім – за народними обранцями. Адже від того, чи знайдеться у них восени 300 голосів, без перебільшення, залежить подальший розвиток держави.

РІВНЯННЯ НА УСПІШНОГО СУСІДА

Ініціатори реформи децентралізації неодноразово наголошували, що беруть за основу успішний досвід Польщі. Вперше реформувати свою систему самоврядування поляки розпочали ще в 1989 році. Щоправда, вона рухалася не так легко, як хотілося б, – у кілька етапів. 1997 року було ухвалено нову польську Конституцію. Рік потому почалося законодавче забезпечення реформування місцевого самоврядування. У вересні 1998-го відбулися перші вибори в усі три рівні територіального самоврядування. Тим часом стартом нової системи організації самоврядування в Польщі вважають 1 січня 1999 року. За цей час у рамках ре-

форми було ухвалено близько 200 законів.

Поляки розпочинали свої реформи за трьома напрямками – законодавчому, організаційному та громадському. Багато часу знадобилося на реалізацію останнього. Адже потрібно було перекопати представників місцевої влади, яких після укрупнення громад ставало набагато менше, у доцільності реформи, а також перекваліфікувати величезну кількість управлінців. За оцінками фахівців, усього під час проведення реформи у Польщі було перекваліфіковано близько 300 тисяч осіб.

Для координації цієї роботи було створено Інститут уповноваженого

уряду з питань реформи. Його повноваження прирівнювалися до рангу держсекретаря: він мав свій апарат і мав право втручатися у роботу міністерств.

У результаті Польща зробила те, до чого прагнула. За рахунок ресурсів, які були в розпорядженні центральної влади, – фінансових, майнових, кадрових та інших, були збільшені ресурси місцевих влад. Окрім того, змінився територіальний устрій держави, стала більш ефективною система управління та бюджетного розподілу. Тепер польські партнери готові допомогти зробити те саме в Україні. І у більш короткі терміни.

Стати успішною Польщі допомогли тотальні реформи

З'їзд

ГОЛОВНИЙ ПРІОРИТЕТ – СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ЗАХИСТ ПРАЦІВНИКІВ

Делегати VI з'їзду Профспілки працівників і підприємців торгівлі, громадського харчування та послуг висловили глибоку стурбованість погіршенням соціально-економічного захисту членів профспілки. На цьому вони наголосили у зверненні, ухваленому на форумі Профспілки, що відбувся у липні в Києві, повідомляє прес-центр ФПУ.

На проблемах галузі та завданнях, які стоять перед Профспілкою у сучасних умовах загострення соціально-економічного стану в країні, акцентувала увагу у звітній доповіді «Про роботу Центральної Ради Всеукраїнської профспілки працівників і підприємців торгівлі, громадського харчування та послуг за період з вересня 2010 року по липень 2015 року» голова Профспілки Тетяна Ясько.

У доповіді, виступах делегатів значалося, що діяльність ЦР ВПТ тривала у складних соціально-економічних умовах. Неодноразові зміни керівництва держави, Уряду, парламенту, прийняття дискримінаційних Податкового кодексу та пенсійної реформи. Народ України виборів своє право на гідне життя, європейське майбутнє, проте очікування на швидкі позитивні зміни після повалення корумпованої влади не виправдались.

До вищих органів державної законодавчої і виконавчої влади вносилися конструктивні пропозиції щодо удосконалення законодавства, нагальної необхідності на державному рівні вжиття конкретних заходів для розвитку і підтримки внутрішньої торгівлі. Значна увага приділялась участі у законодавчій роботі. Проводилась наполеглива робота з вирішення проблемних питань підприємництва, трудових колективів, приділялась увага соціальному діалогу, надавалась практична допомога сторонам колективних переговорів, здійснювався правовий і соціальний захист членів профспілки. Спільними зусиллями працівники галузі сприяли розвитку торговельної сфери, формуванню її сучасної інфраструктури, поліпшенню якості обслуговування співвітчизників.

Протягом останніх років внутрішня торгівля демонструвала себе як одна із найбільш стійких до кризи галузей економіки. Її оборот постійно зростає, площа торговельних об'єктів збільшилася на 16%, чисельність працівників – на 17,7%, середньомісячна заробітна плата – у 1,7 разів, приріст прямих іноземних інвестицій у галузь сягнув 1,7 млрд грн. Але в 2014 році під впливом посилення негативних проявів у економіці країни оборот роздрібною торгівлі вперше за чотири роки скоротився на 8,6%, оптової – на 15%. В 2015 році ця тенденція триває.

Програми Уряду щодо зменшення тиску на малий бізнес загалом не сприяли поліпшенню умов його ведення, але створили чимало нових ризиків. Загострилися проблеми відсутності роботи для членів профспілки, неповної зайнятості, зниження рівня зарплати, почастішали ви-

**ГРИГОРІЙ ОСОВИЙ,
ГОЛОВА ФПУ:**

«Роль та значення профспілок у сучасних умовах зростає, незважаючи на те, що зараз спостерігаються намагання принизити цю роль, знайти профспілкам альтернативу. Але саме профспілки продовжують бути тією силою, яка забезпечує захист конституційних, економічних, соціальних та трудових прав людини праці».

падки порушення трудового законодавства. Протистояти цьому повною мірою Профспілка не змогла. Кардинальних змін потребують організаційна, кадрова, фінансова, інформаційна робота Профспілки.

На з'їзді виступив Голова СПО об'єднань профспілок, Голова ФПУ Григорій Осовий. Він привітав делегатів форуму, дав високу оцінку діяльності Профспілки, її Центральної ради та голови щодо соціально-економічного захисту прав та інтересів працівників галузі. Григорій Осовий наголосив, що роль та значення профспілок у сучасних умовах зростає, незважаючи на те, що зараз спостерігаються намагання принизити цю роль, знайти профспілкам альтернативу. Але саме профспілки є тією силою, яка забезпечує захист конституційних, економічних, соціальних та трудових прав людини праці. Тут велика роль належить і всеукраїнським галузевим організаціям, серед яких Всеукраїнська профспілка працівників і підприємців торгівлі, громадського харчування та послуг.

Григорій Осовий проінформував присутніх про сучасну ситуацію та дії СПО об'єднань профспілок, спрямовані на вирішення актуальних проблем забезпечення працівників гідним життям та гідними умовами праці. Він акцентував, що профспілки зараз перейшли від слів та лозунгів до рішучих дій, до «відкритої, чесної боротьби, яка базується на необхідності забезпечення конституційних прав громадянина».

Григорій Осовий також розповів про хід Трудового спору з Урядом та стороною роботодавців, про роботу над Трудовим кодексом, законопроектами щодо соціально-економічного захисту працівників і пенсіонерів, відродження системи санаторно-курортного лікування та оздоровлення за рахунок коштів державного соцстраху, які на вимогу профспілок було внесено на розгляд Верховної Ради, але досі не голосувались.

Торкнувшись питання проекту Трудового кодексу, Голова СПО об'єднань профспілок, зокрема, наголосив: «Якщо законопроект буде взятий за основу, ми закликаємо Уряд і роботодавців до діалогу, щоб він мав право на «відстій» на місяці три, коли всі мали б можливість ознайомитися з тією редакцією і не було спекуляцій щодо трактування. Ми запрошуємо експертів Міжнародної організації праці в Україні. І тільки після цього можна говорити про друге читання проекту».

Розглядаючи проблеми соціального страхування, Григорій Осовий заявив, що свого часу було зроблено велику помилку, коли на законодавчому рівні було фактично скасовано санаторно-курортне оздоровлення за рахунок фондів державного соціаль-

ного страхування. Нині профспілки роблять усе можливе, щоб відродити у цьому питанні справедливість.

Наприкінці свого виступу Григорій Осовий вручив грамоти ФПУ найбільш активним працівникам Профспілки.

В ухвалених постановках та зверненні учасників з'їзду наголошується на необхідності більш активних, рішучих та солідарних дій профспілкових організацій усіх рівнів. Акцентується на тому, що проблем у торгівлі, як і в інших галузях економіки, накопичилося чимало, але «хочемо привернути увагу до найбільш гострих, які турбують членів профспілки».

Що ж це за головні проблеми і як їх пропонують вирішити?

Після «Правил радянської торгівлі» жодного системного законодавства про внутрішню торгівлю в Україні не було. Тому склалися очевидні диспропорції, які гальмують розвиток внутрішнього ринку, порушують права та інтереси покупців, виробників і продавців. Торгівлі вкрай необхідні прозорі, прогнозовані правила функціонування. Ідея створити єдину законодавчу платформу для внутріш-

нього торгівлі діє понад 50% малих і середніх підприємств. Програми Уряду щодо зменшення податкового тиску на малий бізнес загалом не поліпшили умов його ведення, проте створили чимало нових ризиків. Так, ефект від зниження ставок єдиного податку нівелюється зростанням витрат на непрямі податки, у т. ч. імпорнтні мита та комунальні тарифи. Номінальне зниження ставок єдиного соціального внеску (ЄСВ) сприятливе лише при середній зарплаті, вищій за суму трьох мінімальних зарплат, що проблематично для більшості підприємств, а збільшення ставок податку на доходи, військового збору нівелюють і це. На обов'язок сплачувати мінімальну суму ЄСВ незалежно від наявності доходу чимало підприємств реагують закриттям бізнесу. Погіршує конкурентність малих підприємств і резервування коштів на спеціальних рахунках ПДВ. Актуальним залишаються «хронічні проблеми» – примусове застосування РРО, податки на землю, комерційну нерухомість, акциз на продаж алкоголю, ПДВ, надмірні повноваження фіскальних органів.

Відсутність ефективних реформ, падіння економіки, скорочення робочих місць, стрімке зростання цін на товари і послуги, багатократне підвищення комунальних тарифів в умовах замороження зарплат і пенсій поглиблюють зuboжіння населення країни і членів профспілки зокрема. Анексія Криму та військові дії на сході країни значно ускладнили соціально-економічну ситуацію. За цих умов захист соціально-економічних прав та інтересів працівників були визначені пріоритетними і невідкладними напрямками діяльності профспілкових організацій усіх рівнів.

ної торгівлі виникала майже щоразу з часу незалежності держави. Проте лобістські бізнес-політичні кола, які не бажають чесної конкуренції, успішно її блокують. Проекти розробляються, проходять громадські обговорення, потім зникають і починається усе спочатку. Виконуючи прохання трудових колективів, профспілка наполягає на прийнятті Закону України «Про внутрішню торгівлю». Потрібно законодавчо врегулювати монополні правила поведінки, незбалансованість дій постачальників і торгівлі, недостатність торговельних площ, відсутність ефективного планування розміщення об'єктів торгівлі, недостатність кваліфікованих кадрів у торгівлі, неврегульованість питань організації окремих форм і видів торгівлі.

Ганебним залишається ставлення держави до питання забезпечення дітей шкільного віку достатнім, якісним і безпечним харчуванням. Непоодинокі факти, коли тендери на шкільне харчування вигрвають випадкові фірми без відповідної виробничої бази та кваліфікованих працівників. За дослідженнями ВОЗ, здоров'я дитини на 60% залежить від збалансованого харчування. Тому якість надання цих послуг має бути пріоритетною державною позицією.

Що ж натомість пропонується спілчанам – читайте детально на сайті ФПУ www.fpsu.org.ua.

Делегати форуму обрали робочі органи та керівництво Профспілки.

Головою Профспілки одностайно обрано Тетяну Ясько, її заступником – Катерину Макаренко.

17%

УСЬОГО
ЕКОНОМІЧНО
АКТИВНОГО
НАСЕЛЕННЯ
ЗАДІЯНО
САМЕ У
ТОРГІВЛІ

ВЛАСНА ДУМКА

ЩО КРАЩЕ: ПОСТІЙНО СЕБЕ ХВАЛИТИ ЧИ КРИТИЧНО ПІДХОДИТИ ДО ПРОБЛЕМ?

У «Профспілкових вістях» у № 25–26 від 2 липня ц. р. надрукований матеріал про дев'яте засідання Ради Федерації профспілок України. Дещо дивним у дописі є те, що у преамбулі проведення наступного з'їзду ФПУ пов'язане з кардинальними змінами в суспільно-політичному житті, зниженням рівня профспілкового членства, з пропозиціями членських організацій, а не тому, що 25 березня 2016 року спливає 5-річний термін повноважень Ради ФПУ і як цього вимагає стаття 33 Статуту ФПУ. Цього нюансу можна було б не зауважити, якби він не був повчальним для профактиву, який має чітко знати – чому і з яких причин проводяться чергові з'їзди.

Мирон ІВАНКІВ

голова Львівської обласної організації профспілки працівників держустанов, член Ради ФПУ

Якщо вдається до узагальнення, то слід відзначити, що у доповіді з основного питання, у виступі Голови ФПУ багато розповідалося про те, скільки разів керівництво ФПУ зустрічалося із урядовцями, головою депутатських фракцій, Головою Верховної Ради України, повідомлялося про результати соціального опитування спілчан та ін. Звичайно, це слід робити. Але чи є від нього для спілчан хоч якийсь позитив? На результати ще треба почекати.

Як кожного разу, їдучи на чергове засідання Ради, найбільшого профспілкового об'єднання України, в якому нараховується 8 млн членів профспілок, сподівався, що на засіданні Ради буде даватися глибокий аналіз причин, як внутрішніх, так і зовнішніх, які довели українців до найнижчого рівня життя в Європі. Проте жодного аналізу причин невпинного падіння об'ємів промислового виробництва, суттєвого зниження зайнятості населення, практично кризового стану працевлаштування молоді, в тому числі тієї, яка закінчила навчання в українських вишах, на цьому засіданні не прозвучало. Тут, до речі, нагадаю, що Україна за освітнім рівнем населення займає у Європі перше місце. В Україні на сьогодні 350 вищих навчальних закладів. Для порівняння – у Німеччині їх 70, причому, що населення у Німеччині удвічі більше. Риторичне запитання – а що Україна, наше суспільство має від своєї освіченості, коли лише 3 випускники вишів із 10 мають можливість влаштуватися на роботу, причому не завжди за отриманим фахом?

Зарплати і пенсії у державі, незважаючи на високий рівень інфляції та суттєве подорожчання найнеобхідніших для людей товарів, ціни на газ, уже тривалий час не індексуються. За весь період роботи нового Уряду, Президента кри-

тично мало зроблено для ліквідації корупції, яка роз'їдає суспільство та стала загрозливим чинником розбудови (а скоріше знищення) держави. Немало політиків уже зазначили, що внутрішні чинники, а це корупція і відсутність ефективних реформ, є більш загрозливими для України, ніж російська агресія, як зовнішній чинник. Проте, якщо керуватися висловлюваннями російського керівництва і те, що організував і реалізує Кремль на Сході України, є серйозною загрозою нашій державі. Чому про це пишу? Ось головне питання, яке Президією Ради Федерації внесено на розгляд засідання. «Про завдання Федерації профспілок України щодо захисту соціально-економічних прав та інтересів членів профспілок в умовах реформ і європейської інтеграції України».

Пропоную тим, хто буде читати цей матеріал, задуматися над тим, що закладено у назву питання? ФПУ збирається захищати соціально-економічні інтереси спілчан від реформ, які нібито активно проводить влада, і від європейської інтеграції України, яка ніби теж ефективно реалізується владою.

Найперше хочу відзначити, що якщо у будь-якій країні є ряд негараздів у промисловості, сільському господарстві, освіті, охороні здоров'я, соціальній чи інших сферах, то для того щоб досягнути тут успіху, уряди проводять ефективні реформи. У нас, крім балачок про реформи, практично мало що робиться. МВФ, країни Західної Європи уже заявляють, що допомоги Україні надавати не будуть через відсутність реформ. Тож від яких наслідків реформ ФПУ буде захищати своїх спілчан? Ще гірше, а фактично брутально звучить вираз захист спілчан від євроінтеграції України. Виникає запитання. Особи чи особа, які формулювали це питання, уже забули, чому спалахнула і відбулася Революція Гідності в Україні? То нагадаю. Через те, що тодішній президент України під тиском Кремля нахабно зірвав початок євро-

інтеграції України. За тиждень до Вільнюського саміту, на якому повинна була бути підписана Україною Угода про асоціацію, президент – зрадник зробив заяву про відмову її підписання.

При затвердженні порядку денного засідання Ради я запропонував до основного питання внести зміни. Замість «...європейської інтеграції України» записати «...військової агресії Російської Федерації проти України». Оскільки пропозиція не була підтримана Радою, то це означає, що члени Ради євроінтеграцію України сприймають значно більшим злом для спілчан і України в цілому, ніж реальну війну на Сході України, з її численними жертвами.

За мою пропозицією згадуване питання повинно було звучати таким чином: «Про завдання ФПУ... в умовах затягування проведення реформ та військової агресії Російської Федерації проти України».

Якщо відштовхуватись від затвердженого порядку денного, то констатуюча частина постанови Ради повинна відображати проблеми у соціально-економічній сфері, викликані реформами і процесами євроінтеграції України. Відповідно і доповідь, з якою виступив заступник голови ФПУ С. Кондрюк, теж повинна була містити аналіз реформ та ходу євроінтеграції, результати яких суттєво вдарили по соціально-економічних інтересах спілчан, яких Федерація мала б захищати.

Проте такого причинно-наслідкового зв'язку ні постановова, ні доповідь не містять.

Поряд із цим у постанові Ради ФПУ виписано цілий ряд проблем і негативних соціальних явищ, які слід вирішувати урядом, бо вони насправді суттєво впливають на зниження рівня життя спілчан, всіх громадян України.

Невеликою таємницею є те, що центральна влада, а відповідно і регіональна, доволі зневажливо ставляться до профспілкового руху в країні. Це чітко проглядається у стосунках між владою та центральними виборними органами профспілок і їх об'єднаннями. Приміром, вкрай рідко у засіданнях Ради ФПУ беруть участь представники Кабінету Міністрів і відпо-

відних міністерств. Оскільки на засіданнях Ради ФПУ, її Президії переважно розглядаються важливі питання соціально-економічного стану спілчан, то у цих засіданнях зобов'язані брати участь представники Мінсоцполітики, якщо не сам міністр, то обов'язково його заступник. Керівники ФПУ, члени Ради Федерації, члени Президії Ради зобов'язані задуматись над про-

є роботодавці. Роботодавці рівновеликими, рівносильними з Урядом є у зв'язку з наявністю у них великих коштів, за які вони куплять те, що їм потрібно, в т. ч. і урядовців. Профспілки теоретично для України мають у своєму арсеналі можливості стати рівносильними, рівновеликими щодо двох інших партнерів – це страйк. Проте організувати страйк можна лише у випад-

Якщо у будь-якій країні є негаразди у промисловості, сільському господарстві, освіті, охороні здоров'я, соціальній чи інших сферах, то для того щоб досягти тут успіху, уряди проводять ефективні реформи.

блемою, чому засіданнями Ради не цікавляться журналісти друкованих і електронних засобів масової інформації? Очевидно, що їм те, що і як обговорюється на вказаних засіданнях, є не цікавим. Керівництву ФПУ слід це глибоко проаналізувати.

Профспілкам України ще попередні Уряди нав'язали свою методику взаємного спілкування. Нас назвали соціальними партнерами, і це профспілкове керівництво прийняло. А якщо ми соціальні партнери, то партнери для вирішення проблемних питань ведуть так звані соціальний діалог. І щось у цьому питанні робиться, але, на жаль, немає конкретних результатів. Пропоную один із варіантів, який пояснює, чому соціальне партнерство і соціальний діалог не працюють в Україні. Розглянемо приклад. Реально об'єдналися для ведення спільного бізнесу три суб'єкти, які стають партнерами. При цьому один партнер має 80% активів цього спільного бізнесу, другий – 15%, а третій лише – 5%. Переконаний, усі зрозуміли той факт, що управляє цим бізнесом перший партнер. Чи прислухається він до двох інших? Це залежить від його зацікавленості.

Хто займає перше, головне місце у трикутнику соціальних партнерів: Уряд – СПО роботодавців – СПО профспілок? Очевидним є, що головний партнер – це Кабінет Міністрів України. Рівновеликим партнером Уряду

ку наявності відповідних сум страйкового фонду. А у восьми-мільйонного членства ФПУ він складає «0» (нуль). Пікетування Кабміну чи Верховної Ради України працівниками апаратів профорганів, із залученням на 3–4 години навіть декількох тисяч спілчан, є не зовсім ефективним заходом. Без страйкового фонду українські профспілки не зможуть ефективно виконувати класичні функції профспілок.

Це було б нереальним навіть для профспілок країн із високим рівнем демократії, з патріотичним та жертвним щодо свого народу і землі Урядом. У нас же всі Уряди, які були і є, заражені не патріотизмом і жертвністю, а тим, якби найбільше заробити для себе.

Є надія на молоде покоління українців, які переймуть досвід країн із розвинутою демократією, зрозуміють, що тільки жертвове служіння своїй країні, видворення з неї ворожої 5-ї колони, ліквідації всеохопної корупції і розкрадання державного бюджету буде тією основою, яка приведе до успішного розвитку держави та ефективного профспілкового руху. Сьогодні в Україні формується національна еліта. Без неї жоден народ у світі не здобув успіхів у розбудові держави.

Закликаю численний профспілковий актив долучитися до цього важливого історичного явища у житті нашого народу, в результаті чого будемо ставати будівничими успішної України.

1-ше місце

ЗА ОСВІТНІМ РІВНЕМ НАСЕЛЕННЯ ПОСІДАЄ УКРАЇНА СЕРЕД КРАЇН ЄВРОПИ

ФІНАНСИ

ТАРИФНА СИСТЕМА ОПЛАТИ ПРАЦІ

Для чого використовується тарифна система оплати праці, і як вона здійснюється на підприємствах, в установах, організаціях?

Поняття тарифної системи оплати праці визначено в статті 96 Кодексу законів про працю України. Так, основою організації оплати праці є тарифна система оплати праці, яка включає тарифні сітки, тарифні ставки, схеми посадових окладів і тарифно-кваліфікаційні характеристики (довідники). Тарифна система оплати праці використовується для розподілу робіт залежно від їх складності, а працівників – залежно від їх кваліфікації та за розрядами тарифної сітки. Вона є основою формування та диференціації розмірів зарплати. Формування тарифної сітки (схеми посадових окладів) провадиться на основі тарифної ставки робітника першого розряду, яка встановлюється у розмірі, що перевищує законодавчо встановлений розмір мінімальної зарплати, та міжкваліфікаційних (міжпосадових) співвідношень розмірів тарифних ставок (посадових окладів).

Віднесення виконуваних робіт до певних тарифних розрядів і присвоєння кваліфікаційних розрядів робітникам провадиться власником або уповноваженим ним органом згідно з тарифно-кваліфікаційним довідником за погодженням з виборним органом первинної профорганізації (профспілковим представником). Кваліфікаційні розряди підвищуються насамперед робітникам, які успішно виконують встановлені нор-

ми праці і сумлінно ставляться до своїх трудових обов'язків. Право на підвищення розряду мають робітники, які успішно виконують роботи більш високого розряду не менш як три місяці і склали кваліфікаційний екзаме́н. За грубе порушення технологічної дисципліни та інші серйозні порушення, які спричинили погіршення якості продукції, робітником може бути знижено кваліфікацію на один розряд. Поновлення розряду провадиться в загальному порядку, але не раніше ніж через три місяці після його зниження. Посадові оклади службовцям встановлює власник або уповноважений ним орган відповідно до посади і кваліфікації працівника. За результатами атестації власник або уповноважений ним орган має

Форми і системи оплати праці, норми праці, розцінки, тарифні сітки, ставки, схеми посадових окладів, умови запровадження та розміри надбавок, доплат, премій, винагород та інших заохочувальних, компенсаційних і гарантійних виплат встановлюються підприємствами, установами, організаціями самостійно в колективному договорі з до-

ставництвом трудовим колективом органом. Конкретні розміри тарифних ставок (окладів) і відрядних розцінок робітникам, посадових окладів службовцям, а також надбавок, доплат, премій і винагород встановлюються власником або уповноваженим ним органом з урахуванням вимог, передбачених частиною другою цієї статті.

Тарифна система оплати праці використовується для розподілу робіт залежно від їх складності, а працівників – залежно від їх кваліфікації та за розрядами тарифної сітки. Вона є основою формування та диференціації розмірів зарплати.

право змінювати посадові оклади службовцям у межах затверджених і встановлених порядку мінімальних і максимальних розмірів окладів на відповідній посаді. Згідно із статтею 97 КЗпПУ оплата праці працівників на підприємствах, в установах, організаціях здійснюється за погодинною, відрядною або іншими системами оплати праці. Оплата може провадитися за результатами індивідуальних і колективних робіт.

триманням норм і гарантій, передбачених законодавством, генеральною та галузевими (регіональними) угодами. Якщо колдоговір на підприємстві, в установі, організації не укладено, власник або уповноважений ним орган зобов'язаний погодити ці питання з виборним органом первинної профорганізації (профспілковим представником), що представляє інтереси більшості працівників, а у разі його відсутності – з іншим уповноваженим на пред-

Власник або уповноважений ним орган чи фізична особа не має права в односторонньому порядку приймати рішення з питань оплати праці, що погіршують умови, встановлені законодавством, угодами, колдоговорами. Оплата праці працівників здійснюється в першочерговому порядку. Всі інші платежі здійснюються власником або уповноваженим ним органом після виконання зобов'язань щодо оплати праці.

ЗВІЛЬНЕННЯ ПРАЦІВНИКА

ПРИПИНЕННЯ ДІЇ СЕЗОННОГО ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ

Чи має право адміністрація підприємства звільнити жінку (матір'ю-одиначку, яка виховує дитину до 14 років), що була прийнята на роботу за сезонним трудовим договором, після закінчення терміну його дії згідно з пунктом 2 статті 36 КЗпПУ?

Згідно із статтею 23 Кодексу законів про працю України строковий трудовий договір укладається у випадках, коли трудові відносини не можуть бути встановлені на визначений строк з урахуванням характеру наступної роботи або умов її виконання, або інтересів працівника та в інших випадках, передбачених законодавством. Сезонними вважаються роботи, які внаслідок природних і кліматичних умов виконуються не цілий рік, а протягом певного періоду (сезону), що не перевищує шести місяців. Осіб, яких приймають на сезонні роботи, має бути попереджено про це при укладанні трудового договору. В наказі про прийняття на роботу має бути зазначено, що даний працівник приймається на сезонну роботу.

Закінчення строку трудового договору є підставою для його припинення. Законодавством передбачено, що у разі спливу строку трудового договору він може бути продовжений лише коли трудові відносини фактично тривають і жодна із сторін не поставила вимогу про їх припинення.

Таким чином, у разі якщо роботодавцем були виконані всі вищезазначені вимоги, припинення трудового договору є законним, а той факт, що звільнений працівник є матір'ю-одиначкою, яка має дитину до 14 років, не є підставою для продовження сезонного договору, строк якого закінчився.

ВІДПОЧИНОК

ВІДПУСТКА ЗА ВІДПРАЦЬОВАНИЙ ПЕРІОД

У працівника, який був прийнятий на період виконання певної роботи, термін трудового договору сплив 17 липня 2015 року. Цей співробітник 17 липня подав заяву про надання йому оплачуваної відпустки за відпрацьований період. Чи має право підприємство надати таку відпустку?

Згідно з частиною першою статті 83 КЗпПУ та частиною першою статті 24 Закону України «Про відпустки» при звільненні працівнику вплачують грошову компенсацію за невикористані ним дні щорічної відпустки. Також, згідно з частиною другою статті 3 ЗУ «Про відпустки», при звільненні працівника з причини закінчення його трудового договору невикористана відпустка може надаватися й тоді, коли час відпустки повністю або частково виходить за термін трудового договору. У такому випадку термін дії трудового договору продовжується до закінчення відпустки.

ОФОРМЛЮЄМО ДОКУМЕНТИ

ЗАПИС У ТРУДОВІЙ КНИЖЦІ ПРО ЧАС НАВЧАННЯ

Чи має право університет проводити запис у трудову книжку про час навчання студента у виші (денна форма)?

Згідно з пунктом 2.16 Інструкції про порядок ведення трудових книжок для студентів, слухачів курсів, учнів, аспірантів та клінічних ординаторів, які мають трудові книжки, навчальний заклад (наукова установа) вносить записи про час навчання на денних відділеннях (у тому числі підготовчих) вищих навчальних закладів. Підставою для таких записів є накази навчального закладу (наукової установи) про зарахування на навчання та про відрахування з числа студентів, учнів, аспірантів, клінічних ординаторів.

Якщо у студента ще немає трудової книжки, то інформацію щодо часу навчання у вищих навчальних закладах та про час перебування в аспірантурі і клінічній ординатурі за-

носить вже за місцем роботи і вноситься окремим рядком з посиланням на дату, номер та найменування відповідних документів. Водночас тим громадянам, які нині працюють чи навчаються, потрібно враховувати те, що замість трудового стажу сьогодні існує поняття страхового стажу. Страховий стаж – період (строк), протягом якого особа підлягає загальнообов'язковому державному пенсійному страхуванню та за який щомісяця сплачені страхові внески в сумі не менше мінімального страхового внеску. Трудовий стаж до 1 січня 2004 року зараховується до стажу роботи (фактично страхового стажу) в порядку і на умовах, передбачених законодавством, що діяло раніше. Починаючи з 2004 року, страховий стаж виникає на інших умовах, і це, зокрема, стосується громадян, що навчаються. Законом України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» передбачено, що для того,

аби період навчання був зарахований до страхового стажу, необхідно укласти договір з Пенсійним фондом України. Особи, які досягли 16-річного віку та не належать до кола осіб, що підлягають загальнообов'язковому державному пенсійному страхуванню відповідно до Закону, в тому числі іноземці та особи без громадянства, які постійно проживають або працюють на території України, громадяни України, які постійно проживають або працюють за межами України, якщо інше не встановлено міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, мають право на добровільну участь у системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування. Отже, сьогодні громадяни, які бажають отримати страховий стаж і не підлягають загальнообов'язковому страхуванню, повинні самостійно забезпечити сплату відповідних страхових внесків.

Свято-Троїцький Китаївський монастир

Китаївський парк

Клаптик дикої природи майже посеред мегаполісу

Розлоге гілля могутніх старих дерев

Фонтан вважають чудом природи – вода б'є просто з-під землі

Кирило ЛАТИШЕВ, «ПВ»

Фото автора

Київ славиться великою кількістю чудових парків, скверів, мальовничих місць. Проте щоразу не перестаєш дивуватися, несподівано натрапивши на нові незвідані місця та затишні куточки природи, які ховаються поміж сучасних будівель мегаполісу.

Таким приємним відкриттям стало для мене Китаєво. Це незвичний для столиці парк, адже розташований він в урочищі на півострові та оточений придніпровськими схилами. Чудово, що тут, не полишаючи столиці, можна побачити натуральну й місцями навіть дику природу у всій її красі. Прохолода від затінку, створеного кронами могутніх старих дерев, доповнюється свіжістю неповторного каскаду Китаївських ставків та фонтаном посередині. Місцеві жителі та священники стверджують, що цей фонтан є чудом природи, що його джерело самотійно б'є просто з-під землі. Важко сьогодні знайти неокультурений куточок природи, надто поблизу великих міст, але цей парк є винятком із правил. Зараз тут живуть дикі качки та чаплі, а взагалі це місце багате на історичні події. На його території були знайдені печери, подібні до печер Лаври, у яких раніше жили монахи. Зараз чимало святинь розташовано на території Китаєво: місця поховань монахів, діючий Свято-Троїцький Китаївський монастир, храми, чудотворні ікони, мощі святих.

Сюди варто навідатися, аби прогулятися тихими не заходженими відвідувачами стежинами, на повні груди вдихнути прохолоду густих лісів, помилуватися красою природи та побути наодинці із собою, що неможливо зробити у велелюдних столичних парках і скверах.

Дикі качки та чаплі – постійні мешканці цих місць

ДЕРЕВО-ГАЙ

В індійському ботанічному саду є справжній скарб – дерево, що дістало назву Великий баньян, бо є найбільшим з відомих баньянів. Йому від 200 до 250 років. Узагалі, згаданий вид – це дивовижні дерева з величезними кронами: спочатку виростає одне-єдине дерево, з гілок якого витягуються паростки, що тягнуться назад до землі, пише animalworld.com.ua. Більшість таких повітряних коренів

землі не досягають і засихають, проте певній частині з них усе ж вдається вкоренитися. Й одразу по тому звислий корінь починає потовщуватися, поступово перетворюючись на справжній новий стовбур. А відтак дерево має два-три, десять-п'ятнадцять, а то й сотні стовбурів – скільки дозволяє ділянка землі. Що ж до Великого баньяна, то його крона – найбільша в світі, її довжина по колу ся-

гає 350 м, адже ця рослина, яку ще називають дерево-ліс, має тисячі стовбурів і розмістилася на площі приблизно півтора гектара. Завдяки всьому цьому Великий баньян, безперечно, більше скидається на зелений гай, ніж на окреме дерево. У давнину, розповідає джерело, баньян називали Світовим деревом: воно символізує людську свідомість. На Сході, який, як відомо, річ тонка, вважають,

що, можливо, саме таке дерево зросло в Едемі і його називали деревом пізнання добра й зла. Воно уособлює світ, який постійно оновлюється й відроджується, тобто невичерпне джерело життя. Це також символ порядку й гармонії – на протизага хаосу. Нарешті, саме під таким деревом Будда досяг просвітлення. В Індії ця рослина вважається національним набуток.

ПОКИ ІСНУЮТЬ МАЛЬДИВИ

НЕВЖЕ ДОЛЯ АТЛАНТИДИ?

Тетяна МОРГУН
спеціально для «ПВ»

Славний Мальдивський архіпелаг з усіма його принадами й білосніжними пляжами може невдовзі зникнути під водою. Причина такої загрози – глобальне потепління. Адже острови розташовані в середньому лише на півтора метра над рівнем моря, тож Комісія ООН з питань зміни клімату передбачає, що до кінця століття рівень океану підвищиться на 58 см, пише korrespondent.net. А отже, більшість із 1192 островів Мальдив, немов легендарна Атлантида, назавжди підуть під воду.

Мальдивський уряд робить усе можливе й неможливе, аби врятувати знаменитий архіпелаг та його населення, котре нині налічує приблизно 369 тис. осіб. Серед різних заходів обговорювалися й варіанти придбання землі в Австралії, Індії або Шрі-Ланці, аби мати змогу переселити туди людей, якщо біда наблизиться впритул. Мабуть, з відчаю урядовці Мальдивської республіки провели найнезвичніше, перше в історії засідання під водою – на глибині 6 м, серед коралів та мешканців океану! Президент Мохаммед Нашид і його міністри сиділи за столами, закріпленими ланцюгами на дні. Спілкувалися члени уряду за допомогою жестів, і в процесі засідання виробили документ, що містить заклик до всіх країн світу скоротити викиди вуглекислого газу в атмосферу (там само). Перед цим засіданням президент та 11 міністрів упродовж кількох тижнів опановували курс дайвінгу. Звісно, екстравагантність такого заходу привернула увагу всього світу до названої проблеми, але, на жаль, конструктивно її розв'язання досі не знайдено.

Тим часом, сказати б, у цілковитому суголосці з пісенькою краба Себастьяна в мюзиклі Алана Менкена «Русалонька»: «но знаю давнім-давно я, що чудних чудес полно твоє і мое родное большое морское дно» – Мальдивський п'ятизірковий готель Conrad Maldives Rangali Island відкрив чарівний ресторан під водою. Й заклад швидко набув шаленої популярності. Адже зовсім не обов'язково бути дайвіністом, щоб спокійно та комфортно спуститися спеціальними сходами на глибину 5 м, зручно всістися за одним із шести столиків (ресторан розраховано на 12 персон), смакувати вишукані страви з морепродуктів і водночас милуватися рибками, скатами, великими рибами, що пропливають буквально поряд. А якщо пощастить, то й побачити акулу! Стіни й стелю ресторану зроблено з акрилового, по-вистіно прозорого скла, й уся ця розкіш має форму арки, а столики розташовані по три з кожного її боку, розповідає travelxp.me. Все надійно, все гарантовано.

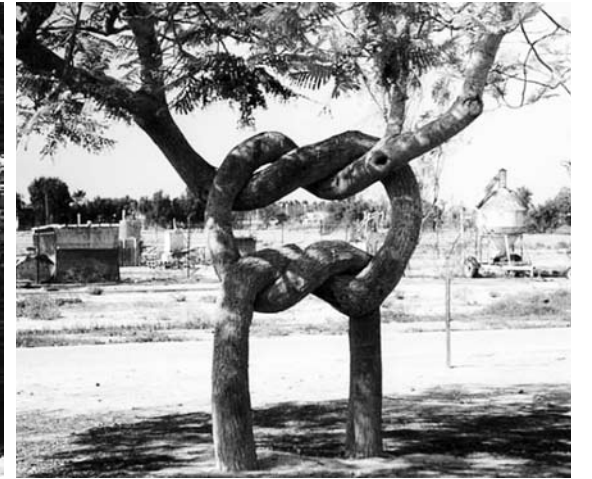
ДИВО РУКОТВОРНЕ | ДЕРЕВНІ КОВАЛІ

НЕ ЧЕКАЮЧИ ЛАСКИ ВІД ПРИРОДИ

Тетяна МОРГУН
спеціально для «ПВ»

Продовжуючи тему дерев, поговоримо про дещо в Америці. Сьогодні абсолютній більшості громадян добре знайомі такі терміни, як топіар, аквадизайн, бонсай, хоннобо, ікебана... Пояснюється це просто: в когось є дача, яку всяк прикрашає на свій смак, хтось захоплюється хендмейдом, інші багато читають чи обожнюють природу (дерева, кущі, водоспади тощо) та її мініатюрні або монументальні копії-подоби, дізнаючись про різні способи такого художнього відтворення. Додамо до названих термінів ще один – арбоскульптура (від лат. arbor – дерево). Йдеться про справді дивовижне мистецтво: створення скульптур, архітектурних, декоративних, побутових форм і речей з живих дерев. Зрозуміло, дерева не помирають, а живуть далі – тільки в іншому, незвичайному, часом химерному вигляді. Інакше кажучи, автор замислює якусь, безперечно, неприродну для дерева форму й надає її стовбуру, поклавши на здійснення задуманого приблизно 8–10 років (бо дерево довго росте).

Родоначалником арбоскульптури є Аксель Ерландсон, син шведських емігрантів, який народився 1884 року в Канаді. Ерландсон був попервах фермером, вирощував бобові й зернові культури. А проте поступово, милуючись виглядом переплетених гнучких стеблин, надихнувся «революційною» думкою: чи не спробувати відтворити щось подібне з деревами? Тож і розпочав, причому страшенно захопився! Він постійно натхненно експериментував – з ясенями, кленами, в'язами, вербами, березами, щоразу за допомогою спеціальних пристосувань надаючи стовбурам найрізноманітніших форм, створював з них кошики, кліт-

ки для птахів, арки, альтанки, серця, башти, різні геометричні форми, зигзаги, гвинтові сходи тощо.

Перша готова деревна скульптура Акселя з'явилася 1919 року. Втім, це мистецтво ще довго лишалося тільки захопленням автора, розвагою та хобі, аж поки його дружина з дочкою не вирушили 1945 року в далеку закордонну подорож. Знайомлячись з різни-

сад, назвавши своє дітище «Деревний цирк» (Tree Circus). Таким чином, першу половину життя Аксель провів у Канаді, здебільшого опікуючись садом та городом, а другу, суто творчу, в США. Та назагал сміливо можна стверджувати, що Аксель Ерландсон присвятив арбоскульптурі все життя (помер 1964-го), прийшовши до неї не одразу, але фактично го-

Якщо можуть гнутися й сплітатися трав'яні рослини, то чому б не зробити те саме з деревами?

ми людьми та їхніми вподобаннями, жінки переконалися: людей настільки приваблює вигляд усіляких дивовиж, що вони готові платити за перегляд чималі гроші! А відтак жіноча частина родини досить швидко збагнула, що хобі чоловіка й батька може стати дуже прибутковою справою.

Ерландсон і справді запалився цією ідеєю й можливостями, купив невелику земельну ділянку в Каліфорнії (США) та почав пересаджувати на неї свої кращі дерева (тобто уник багатолітнього вирощування саджанців) і вже 1947 року відкрив для огляду супероригінальний

туючись до такого «осіяння» ще замолоду. Він створив просто-таки видатні шедеври, небачені й нечувані, а коли його запитували, як він домагається таких чарівних скульптур, що конкретно робить з деревами, відповідав щось на кшталт: «Я просто попросив їх про це». Згодом деякі дерева загинули, деякі було пересаджено до інших місць, проте в цілому парк зберігся, і його поповнюють твори сучасних ентузіастів цієї справи, пише art-ginkgo.com. Щоправда, десь на іншому сайті довелося прочитати, що нібито 1985 року Tree Circus викупив один американський мільйонер.

ДОВКІЛЛЯ ПО-ІНШОМУ

Звичайно ж, в Акселя Ерландсона з'явилися наступники. Як і будь-який напрям у творчості, так і експериментування з деревними стовбурами приваблює багатьох аматорів та фахівців, попри те, що на здійснення задуму слід покласти роки й десятиліття. З арбоскульптури народилася арбоархітектура, тобто використання рослин як основи будівельних конструкцій. Це дуже екологічно. Такий підхід розвивається й має чимало прихильників та послідовників. Отже, люди створюють будинки, меблі, не кажучи вже про здійснення найрізноманітніших

художньо-практичних фантазій авторів. Нині один з найвідоміших деревних ковалів – Річард Рімс із Орегону. До речі, саме він і придумав цей термін – арбоскульптура. Рімс має власний слоган-кредо: «Уяви собі світ, у якому хотів би жити, й створи його власноруч». Сам він віртуозно створює столи й стільці для клієнтів-замовників, «будує» собі деревний дім та бачить в арбоскульптурі, й особливо в арбоархітектурі, майбутнє і перспективу планети (art-ginkgo.com). У тому сенсі, що масове захоплення арбоархітектурою здатне зупинити масштабне вирубування дерев; врешті-решт відпаде необхідність, покинув-

ши цивілізацію, «піти в ліси», аби злитися з природою, ліс сам прийде до людини. Скульптури створюються здебільшого за допомогою методів, аналогічних тим, які використовував Аксель Ерландсон: дерева вигинають, обрізають, об'єднують одразу кілька, прищеплюють тощо. Однак вважається, що Ерландсон мав секрети щодо певних нюансів, власну технологію, й усе це забрав із собою в інші світи. Він ретельно оберігав свої секрети від шпигунів, тож яким насправді був рецепт його щеплення, невідомо. З іншого боку, начебто й найскладніші композиції із стовбу-

рів дерев не потребують якогось хитромудрого інструментарію та особливих технологій. Більше того, автори різних статей з цього приводу навіть дивуються: як так сталося, що арбоскульптура не з'явилася ще в давнину? Чому наші далекі пращури не перейняли ідею створення такого розкішного ландшафтного дизайну? Але поза чистою естетикою, практичний бік справи їх усе-таки цікавив: приміром, збереглися два крісла й столики, вирощені спеціально для китайського імператора (там же). Схоже, що вони не надто зручні, але мають неабияку цінність як твори мистецтва.

ПЕРШУ МЕДАЛЬ У КАЗАНІ ЗДОБУВ КВАША

На світовій першості з водних видів спорту, яка з 25 липня по 9 серпня триватиме в Казані, першу нагороду до скарбнички збірної України поклав стрибун у воду Ілля Кваша.

На метровому трампліні українець фінішував із другим результатом, здобувши у сумі за шість стрибків 449,05 бала (у найкращій п'ятій спробі Ілля отримав за стрибок 78,40 бала). Чемпіоном у цій дисципліні став представник Піднебесної – виступ китайця Се Сіі судді оцінили найвище у 485,5 бала. Третім фінішував американець Майк Хіксон, в активі якого 428,3 бала. Ще один наш співвітчизник пробився до чільного квінтету, посівши у фіналі п'яте місце (423,5 бала).

МАСОВА ФІЗКУЛЬТУРА | В УЖГОРОДІ ЗМАГАЛИСЯ ПРАЦІВНИКИ КУЛЬТУРИ ЗАКАРПАТТЯ

СПАРТАКІАДА ВИЗНАЧИЛА КРАЩИХ

Незабутнім культурно-спортивним святом стала III обласна галузева спартакіада закладів культури Закарпаття, яка вперше проводилася в Ужгороді (попередні дві відбулися у Мукачеві). На старт змагань вийшли понад 350 учасників у складі 29 збірних команд працівників культури з міст і районів області, обласних установ – театрів, бібліотек, музеїв, філармонії, навчальних закладів культури тощо.

Переможці спартакіади у загальнокомандному заліку разом з організаторами

Фото автора

Сергій БАРАНЧИКОВ
спеціально для «ПВ»

На урочистому відкритті спартакіади її учасників та численних уболівальників, серед яких було багато дітей, привітали голова оргкомітету спартакіади, голова Закарпатської обласної профспілкової організації працівників культури Наталія Товтин, начальник управління культури облдержадміністрації Юрій Глеба, заступник Ужгородського міського голови Володимир Фленько, заступник голови облпрофради Василь Захарець, голова облради ФСТ «Україна» Владислав Кушнірчук.

Переможці змагань із перетягування канату – команда Закарпатської обласної філармонії

Після того розпочалися захопливі спортивні баталії – учасники виборювали першість у семи видах спорту. Цікавими видалися змагання з легкої атлетики, які передбачали стрибки в довжину та бігові дисципліни. Переможцями у цьому виді стали представники Міжгірського району Євгенія Шекета та Вільям Проданець. У настільному тенісі не було рівних Вікторі Надь (Берегівський район) та Івану Марущинцю (управління культури ОДА). В шахах найкращий результат показав Давид Дем'янченко (Тячівський район), а в шашках – Василь Голубець (м. Хуста). Чемпіоном у дартсі став Іван Панько (Іршавський район).

У змаганнях із сімейних стартів за перемогу боролися 16 родин працівників галузі. Перше місце здобули багаторазові переможці обласних змагань Юрій, Ірина та Денис Мазури із Хуста. Видовищно і захоплююче за активної підтримки уболівальників проходили змагання з перетягування канату. Тут найсильнішою виявилася команда Закарпатської обласної філармонії, яка залишила на другому місці спортсменів апарату управління культури ОДА на чолі з капітаном Юрієм Глебою.

За підсумками всіх видів перше місце в загальнокомандному заліку, як і торік, посіла команда працівників культури м. Хуста. Срібними призерами стали спортсмени Міжгірського району, бронзовими – Тячівського району. Переможці й призери спартакіади отримали кубки і дипломи від організаторів. Переможці та призери в окремих видах були нагороджені медалями й дипломами, пам'ятні подарунки отримали всі діти-учасники змагань із сімейних стартів. На урочистому закритті спартакіади нагороди вручили голова оргкомітету, голова обласної профспілкової організації працівників культури Наталія Товтин і начальник управління культури ОДА Юрій Глеба.

коротко

Фото: ukrainejudo.com

ДЗЮДО

У ПРАЗІ – ДРУГІ В КОМАНДНОМУ ЗАЛІКУ

27 липня у чеській столиці фінішував черговий Кубок Європи із дзюдо серед юніорів та юніорок до 21 року. Збірна України на цих змаганнях здобула 9 нагород – 3 золоті, 2 срібні та 4 бронзові.

У Празі виступали 24 юні українські дзюдоїсти у віці до 21 року, дев'ять із яких принесли медалі до скарбнички збірної. На найвищу сходинку п'єдесталу пошани зійшли Артем Хомула (вагова категорія до 73 кг), Резо Месаблішвілі (до 81 кг) та Сергій Зверев (понад 100 кг). «Срібло» в активі Антона Савицького (до 100 кг) та Олександра Кошляка (до 73 кг), бронзовими призерами стали Богдан Ядов (до 66 кг), Віктор Макуха (до 81 кг), Людмила Дроздова (до 70 кг) та Василина Кириченко (понад 78 кг). Дев'ять нагород дозволили українцям у столиці Чехії фінішувати другими у медальному заліку.

СТРІЛЬБА З ЛУКА

«РОБІНГУДИ» ПОЛЮЮТЬ НА МЕДАЛІ ТА ЛІЦЕНЗІЇ

До 2 серпня у данському Копенгагені найкращі лучники світу розігруватимуть нагороди планетарної першості, а також путівки до Олімпійського Ріо-де-Жанейро.

У Копенгагені українська збірна представлена потужним складом: у команді – 5 новоспечених медальстів перших в історії Європейських ігор–2015. У класичному луці кольори держави захищають Георгій Іваницький, Маркіян Івашко, Віктор Рубан, Вероніка Марченко, Лідія Січенікова, Катерина Яворська. У неолімпійській програмі (блочний лук) виступатимуть Роман Виноградов, Ігор Кардаш, Олег Красильников, Вікторія Дьякова, Олена Борисенко, Марія Школьна.

Чемпіонат світу стане для лучників основним етапом олімпійського відбору, адже саме на ньому розігруються заповітні путівки на Ігри–2016. Аби здобути повний комплект ліцензій, спортсменам необхідно у командній першості пробитися до вісімки найкращих. Також є шанс гарантувати собі місце на бразильській Олімпіаді через індивідуальні змагання, увійшовши у топ–16, але у такому разі від країни претендувати на ліцензію може лише один атлет.

ФУТБОЛ | У ВІДБОРІ УКРАЇНЦІ ВИСТУПАТИМУТЬ У ГРУПІ «I»

ОСНОВНІ СУПЕРНИКИ – ХОРВАТІЯ І ТУРЕЧЧИНА

Минулої суботи у Санкт-Петербурзі відбулося жеребкування відбіркового турніру до чемпіонату світу 2018 року, який має відбутися у Росії. Збірна України «сіялася» з третьої корзини і потрапила до квінтету «I» – за право виступати у фінальній частині планетарної першості наші співвітчизники сперечатимуться зі збірними Хорватії, Ісландії, Туреччини та Фінляндії.

Володимир ПОЛЕТАЄВ
спеціально для «ПВ»

Головний тренер «синьожовтої» дружини Михайло Фоменко на урочистій церемонії присутній не був, на жеребкуванні Федерацію футболу України представляли перший заступник голови комітету національних збірних ФФУ Семен Альтман, асистент головного тренера збірної України Володимир Онищенко, а також менеджер команди Сергій Барановський. Команда України, якій забракло однієї позиції у рейтингу європейських збірних, аби «сіятися»

52 європейські збірні у складі 9 груп виборюватимуть путівки у фінальну частину ЧС–2018

з другого кошика, потрапила до групи «I». З першого кошика у нас гратиме Хорватія, з другого – Ісландія, четвертий представ-

лятиме Туреччина, п'ятий – Фінляндія. Континентальна відбіркова кампанія триватиме з вересня 2016

року до жовтня 2017-го. Прямі путівки на ЧС–2018 здобудуть 9 переможців груп, іще четверо учасників турніру визначаться у матчах плей-оф серед восьми кращих колективів, що посядуть другі місця у своїх групах.

РОЗКЛАД МАТЧІВ ЗБІРНОЇ УКРАЇНИ:

- 2016 рік
- 5 вересня: Україна – Ісландія
- 6 жовтня: Туреччина – Україна
- 12 листопада: Україна – Фінляндія
- 2017 рік
- 24 березня: Хорватія – Україна
- 11 червня: Фінляндія – Україна
- 2 вересня: Україна – Туреччина
- 5 вересня: Ісландія – Україна
- 10 жовтня: Україна – Хорватія

ЯК ПІДБАДЬОРИТИСЯ І ВПОРАТИСЯ ІЗ СОНЛИВІСТЮ?

Ефективні способи розігнати сон

Їжа

Уникайте вживання великої кількості їжі. Переїдання загрожує зануренню в сон. Найкраще віддати перевагу легкій їжі, наприклад салатам.

Кава

Багато хто знає, що кава бадьорить. Так! Проте лише ненадовго вона допомагає подолати сонливість, тим часом викликаючи залежність.

ДОЗВІЛЛЯ

ЧОМУ ЗНЕЖИРЕНЕ МОЛОКО НЕБЕЗПЕЧНЕ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я?

Науковці Гарвардського університету, що займаються питаннями харчування, зробили сенсаційну заяву. Виявилось, що молоко не завжди приносить користь організму, і навіть може завдати шкоди. Педіатр Девід Людвіг заявив, що молоко із додаванням підсолоних джувачів шкідливе для здоров'я, а відмова від молока при вживанні певних продуктів навіть необхідна. Гірше справи із знежиреним шоколадним молоком. У таких напоях велика частка калорій припадає на тверді жири та цукор, який є у цьому випадку добавкою.

Відтак склянка несолодкого нежирного (1%) молока містить 102 калорії, із яких 18 – із твердих жирів. Отже, думка про те, що замінювати молоко з добавками або вживати підсолонений йогурт означає уникати насичених жирів, хибна.

ГОРОСКОП

3 – 9 серпня

ОВЕН
Наразі краще не вибудувати захмарних планів, позаяк особливих успіхів у цей період вам досягти навряд чи вдасться.

ТЕРЕЗИ
Неабияк енергійність та підвищений життєвий тонус спонукатимуть до активної діяльності, результати якої можуть перевершити ваші найсміливіші сподівання.

ТЕЛЕЦЬ
Вдали і цікавий тиждень. Врешті відбудуться зустрічі, яких тривалий час очікували, надійдуть привабливі пропозиції, видасться шанс реалізувати давні задуми.

СКОРПІОН
Задля уникнення внутрішньої напруженості постарайтеся відгородитися від будь-якого негативу, оточивши себе позитивними людьми й улюбленими заняттями.

БЛИЗНЮКИ
Розташування планет наприлюд сприятливе для оптимального втілення задумів та професійних звершень. Ймовірно підвищення по службі або вигідна пропозиція від партнера.

СТРЕЛЕЦЬ
Сприятливий час для оптимального вияву професійних здібностей та реалізації найсміливіших проектів. Успішними будуть будь-які починання.

РАК
Цього тижня з'явиться можливість залагодити суперечності, які турбували впродовж тривалого часу, та вирішити складні питання, що накопичилися за останній період.

КОЗЕРІГ
Тиждень буде насичений безлічно зустрічей і приємних контактів, але впадати в ейфорію від своєї популярності не варто – втративши пильність, можна наразитися на несподівані прикрощі.

ЛЕВ
Не дозволяйте спокуси зіштовхнути вас зі шляху істинного. Приймаючи те чи інше рішення, намагайтеся не повторювати колишніх помилок.

ВОДОЛІЙ
Необачні вчинки, скоєні на цьому тижні, можуть мати небажані наслідки, тому будьте уважні й обережні на роботі та вдома.

ДІВА
Досягти поставлених цілей ви наразі зможете, якщо керуватиметесь чітким розрахунком, відкинувши емоції. Поставши перед необхідністю вибору, визначте, що для вас найважливіше, а чим можна пожертвувати.

РИБИ
Вам доведеться зіштовхнутися з проблемами, вирішити які самотужки буде доволі складно. Не їноруйте запропоновану допомогу і не випускайте з уваги жодної дрібниці в розвитку подій.

МАЛЬОВНИЧА УКРАЇНА

ДЕРЖАВНИЙ ІСТОРИКО-АРХЕОЛОГІЧНИЙ МУЗЕЙ-ЗАПОВІДНИК «КАМ'ЯНА МОГИЛА» (ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ)

Музей-заповідник «Кам'яна Могила» – науково-дослідний та культурно-освітній заклад, зібрання пам'яток матеріальної та духовної стародавньої культури, пов'язаної з історією України та Євразії.

Кам'яна Могила – визначна пам'ятка древньої культури в Україні, що розташована поблизу Мелітополя (с. Терпіння) у Запорізькій області над річкою Молочною.

СКАНВОРД

Розгадавши сканворд і вписавши букви в клітинки, виріжте його по червоній рамці та надішліть нам на адресу: «Профспілкові вісті», бульвар Дружби народів, 5, м. Київ, 01042 або profvisti@ukr.net.

Усіх, хто правильно розгадав сканворд і першим надіслав відповідь, чекає винагорода – піврічна передплата на газету «Профспілкові вісті».

ВІТАЄМО колектив Новокаховського міського управління юстиції, який правильно розгадав сканворд у № 27–28.

До уваги переможців конкурсу! Щоб отримати піврічну передплату на газету «Профспілкові вісті», необхідно подати до редакції копію ідентифікаційного коду, а також вказати домашню адресу й поштовий індекс.

Відповіді на сканворд, надруковані у № 27–28

Д	А	Б	Р	І	С	Р	Д	У	М	А	
Р	А	У	Н	І	Я	У	И	В			
Б	Е	В	З	Ь	Д	О	К	А	З	У	Л
К	І	О	Г	И	Д	А	Б	У	Б	Л	Я
М	І	Р	А	Л	Ш	П	А	Н	Ч	В	А
О	П	О	С	Т	І	Б	М	О	Р	Ж	
П	О	Н	Т	Б	О	А	З	В	У	К	О
О	Н	Т	Б	О	А	З	В	У	К	О	Р
Ш	И	Л	О	К	И	В	Ш	Е	Р	С	Т
І	Б	Л	О	К	И	В	Ш	Е	Р	С	Т
Б	Л	У	М	К	Л	О	П	Т	А	В	Р
П	О	Т	І	П	А	Ц	Я	Л	А	В	Р
З	Л	И	В	С	Е	У	Л	З	Д	А	В
Р	А	Й	Т	С	О	Л	Ь	Д	А	Н	А

Правильна відповідь – «шабаш».

Сканворд з фотографіями та медалью. Числа в клітинках вказують на відповідні слова.

СМАЧНОГО!

ХРУСТКІ БУТЕРБРОДИ З МОЦАРЕЛОЮ І КОПЧЕНИМ ЛОСОСЕМ

Інгредієнти:
Копчений лосось; моцарела; свіжий багет; оливкова олія; мед; соєвий соус; часниковий порошок; зелена цибуля.

Приготування
Хліб нарізати і збризнати оливковою олією. Обсмажити в духовці до хрусткої скоринки. На багет викласти шматочки моцарели та лосося. У місці змішати мед, соєвий соус і часниковий порошок. Збризнати цією сумішшю кожен бутерброд, прикрасити зеленою цибулею і подавати до столу. Смачного!

